

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat, egész a gyakran másfél vagy két lapon. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben házból hordással és vidékre postán küldve. Egész évre: - 6 frt - kr. Fél évre: - 3 - - - Ervegyedre: - 1 - 50.

Hirdetések

A hat hasábos példányért 1-szor 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 6 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr. A Nyit tésre egy petit sor beiktatási díja 16 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsa: KADÓ-HIVATAL, Pesten: ZEISLER M Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt: és Basel ben: HAASENSTEIN & VOGLER Liposa, Bern, Stuttgartban: SCHWE & TARS. Bécsben: OPPELICK

Költségelőirányzat

Nagy-Kanizsa város előre látható bevételei és kiadásairól 1870. évre.

Bevételek.

I. Mult évi hátralékok.

1. 1869. évről még fizetetlen s Nagy-Kanizsa város illető pótlék . . . . . 4074 —

II. Községi haszonvételek.

2. Polgári bormérés . . . . . 900 —
3. A fogyasztási adó utáni 5% jövedék . . . . . 1100 —

III. Épületek utáni bérek.

4. Sz.-Györgyvári utcában levő 2 raktár után 1869. évre a katonaság által még fizetetlen bér 470 21

5. A Sz.-Györgyvári utcában levő nagyobb raktár évi bére . . . . . 400 —
6. Ugyanott levő kisebb raktáré . . . . . 100 —

IV. Egyéb bevételek.

7. Letelepedési és ipar- engedélyek utáni díjakból . . . . . 200 —
8. Dobbézn után . . . . . 20 —
9. A törvényszéki költségekre segélyezés fejében reméltetik . . . . . 3400 —

Kiadások.

I. Városi tisztviselők fizetése.

1. Város-tisztviselők összes fizetése . . . . . 7750 —

III. Iroda-költségekre.

8. Papir- és írószerekre . . . . . 300 —
9. Nyomatványokra . . . . . 300 —
10. Gyertya- és olajra . . . . . 50 —
11. Fűtő díja és tűzifa felvágása . . . . . 75 —
12. Tűzifa megszerzése és beszállítása . . . . . 100 —
13. Budapesti Közlöny . . . . . 20 —
14. Hivatalos helyiségekérti évi-bér . . . . . 300 —
(Mintán az épület Kis- és Nagy-Kanizsa közös tulajdona.)

IV. Közoktatási költségek.

15. Nagy-kanizsai községi közös népiskolák szükséglete fedezésére . . . . . 6000 —
(A költségvetést az iskolaszék szerkesztvén. 10675 frt szükséglet mutatott ki.)

V. Épületek tatarozása.

16. A Sz.-Györgyvári utcában levő két raktár tatarozása és biztosítására . . . . . 100 —

VI. Tőke törlesztések és kamatok.

17. A Sz.-Györgyvári utcában levő két raktár vétel-árának első rész-törlesztésére . . . . . 1650 —
18. Ugyanezen két raktár vételára 4951 frt utáni 7 1/2% kamat . . . . . 350 —

VII. Segélyezésekre.

19. A városi szegények segélyezésére . . . . . 1000 —

VIII. Egyéb kiadásokra.

20. Illetményfa megvágása és behordása (a tanítók részére) . . . . . 150 —
21. Rendkívüli kiadásokra . . . . . 400 —

A kiadás összegge . . . . . 23433 —
Egybevetve a bevétellel 10664 21
Mutatkozik hiány 12768 79
A mely hiány városi pótlék útján fedezendő.
A mult évi költségvetésben volt berétel . . . . . 5086 —
Kiadás . . . . . 17629 —
Hiány . . . . . 12543 —

Megjegyeztük, hogy mindazon épületek, földek, rétek, erdők s egyéb jövedelmek, melyek ezen költségelőirányzatban elő nem fordulnak, mind Kis-Kanizsával közös, a közös költségvetésben fordulnak elő, mely közös költségvetést az okból nem közzétehetjük még, minthogy a kiskanizsai választás miatt a közös bizottmányi ülés mult vasárnapról elhalasztották. Jövő számunkban azt is közleni fogjuk.

Casanova asszony és mutatványai.

Fordul elő a természetben, az emberi életben nem ritkán valami rendkívüli, bizarr, mi arra van hivatva, hogy a gondolkozó lényt meglepje. Ily valami az, hogy valaki a vad-állatokkal megismerkedjék, fellettök uralkodjék anélkül, hogy voltaképen tudni lehetne, valjon féltelen vagy rokonszeny-e az, mi a puszták és renetget lakóit az emberrel szemben meghunyászkodni kényszeríti?

Casanova asszony valóban ritka tünemény. A hatalmas oroszlán, a párdűz, a kifejlett fűrgő farkasok csak annyi neki,

mintha hízoló macskákkal vagy nyájas ölebecskékkal játszanék. Előadásai meglepők, de egyuttal borzasztók is.

Ott áll ó egy vasrostélylyal elzárt helyiség közepében, megette egy leterített asztal, felette, a hátsó falon — ha jól látuk — két czimer. Kezében lovagostort tart, övében fényes tőr villog. A zene rázendül, — az oroszlánok ajtaja felnyílik, s méltóságos léptekkel ballag be a mutatványok terére elő a him, utána a nő-oroszlán. Amint belépnek, a him-oroszlán kíváncsan de méltóságteljesen tekint fel parancsolójára, mintha csak azt vizsgálná, valjon valóban ő e az? Ezután megkezdődik az oroszlántánc. A pusztának lakosai felváltva ugrálnak majd fel az asztalra, majd le; Casanova asszony megfogja a nő-oroszlánt, két labra állítja, meg-simogatja, arcát száj-üregébe rejti, majd leteríti a földre s rá tekszik, miután a hatalmas him mozdulatlanul ül az asztalon s egykedvűen bámul az egészre. Mi lesz a puszták büszke, szabad urából, a rostély és korbács alatt!?

Az oroszlánok után a hyenára kerül a sor. A vadállat, melynek pusztá látása s visszataszítólag hat a nézóra, elkezd körben táncolni, elhozza az eldobott zsebkendőit, mint a vadász, s keresztül ugrik az elejét tartott karikán.

De mindezeket túlszár a valóban meglepően szelíd leopárd; — hizeleg, mint a macska, első lábát urnője kezébe teszi, fel-fekszik, vagy felkel, amint parancsolják, és végzetlenül pisztolyt süt el, nyílt és papírral bergasztott — s a mi még több — egy szurokkal bevont s meggyújtott abronsorn ugrik keresztül.

Útoljára jönnek a farkasok.

Hét teljesen kifejlett, hatalmas agyaru ordas. — Amint bejönnek, körül táncolják urnőjüket pajzán, vidám kedvvel, rá ugrálnak, nyálják arcát, kezét; egy parancsára meghunyászkodnak, majd székeken ugrálnak keresztül.

Valóban bámulatos a rokonszeny, a hízoló kejezés: mit asszonyuk inant tanúsítanak. E vadak közt van egy magyar s egy orosz farkas, ezek — mint Casanova mondja — folyton a leghevesebb csivadásban élnek egymással.

Érdekes látvány az is, midőn Casanova asszony a farkasok közt egy tömeg húst tart kezében, az állatok közellednek, de a szem és a korbács folyton távol tartja őket; végre midőn a hus közéjük dobtatik, egyszerre rárohannak, s pillanat műve, hogy a hústömeg eltűnjék.

Casanova asszony ritka a maga nemében; az ember nem tudja, hogy bátorság, s tán inkább vakmerőség, avagy örökletes merénynek nevezzé-e tettet, midőn életét naponta illallos veszélynek teszi ki.

A classicus költő azt mondja: "Háromszoros panczél fedésű annak keblét, ki első b'zta hajóját a tenger hullámaira;" és

mi hozza tesszük: Casanova asszony szívét pedig százszoros panczél fedette, midőn először batorkodott e vadak közt megjelenni.

B—h.

Tanügy.

Hangok a választás után.

Zalamegye tanfelügyelője a népoktatási törvény 126. §. 2-ik pontja értelmében N. Kanizsara telt főtanácsára nagy számban gyűltek össze a megye községi, illetőleg közös iskolai tanítói a törvényadta alkotmányos jogukat, a megyei iskolatanácsban saját testületüket képviselő négy tagnak megválasztása tekintetében, gyakorlatlók.

Ezen eddig még nem, tehát most a legelőszöben szabadon — elvett alkotmányos választás a legelőszöben — és a legelőszöb uton folyt le, ugyanarra, hogy előne közzé tenni nem volna egyen, mint szövezel hasogtatás. Távol sincs ez szándékomban s koránca vezérelt ily czél a jelen sorok láncán. De — tekintve e nagy horderőjű, fontos tanügyünk korszerű emelése — és az által nemzetünk szellemi — boldogításának előmozdítására nem kevés befolyással bíró képviselői választást, akaratom ellenére so állhatom meg, hogy a tanügy magasztos érdeke tekintetében a választásra egyéni szeretemet mégis a legelőszöböt döröztöl meg ne tegyem.

Amint a becses lapok hasábjain közzétett felhívás mutatja, megyénk összes közös iskola-tanítói megválasztásukra, négy, öket képviselő tagnak megválasztására hívatottk össze; — tehát: Mogy, — amonyibon est a tanügy korszerű emelése, virágzása hozása — és ezek által nemzetünk boldogítására magbízott összes tanítólételek (néhány) mandátumát — hívatott össze. Mennyi községi tanítót tartalmaz kebelen e megye, azt nem tudom, de, hogy megyénk különböző vidékeiről összejött s még egymást sokkal-láttat-tanított-egyetnemnek, azt késegesnek álli on, — pedig: Minden alkotmányos választásnak legelőszöböt alapja a bizalom. A teljes bizalmat pedig nem egysekk ajánlat, hanem különös szellemi érintkezés után számszoros ismerkedés szűllött. — Ott, hol ez hiányzik, nem lehet összekölni, ha a választás oly mondatot áll magára, hogy egy-egy városok nópás tanítólételek saját társuk közül egyet pusztá szavakkal ajánlanak s rá nagy előnt kiáltanak, mely a gyűlékezett részről — tudja a közös Eg miért vagy miért nem, vagy talán uspa féles magyar szokásából-e? vizsgálgoztatik. Történt úgy-mint történt, kifejezett belenyugvásunkkal kifogás alá nem vehetőik, de mégis hiányzott az a mi fő. Ismételtesre lett volna szűkösünk a ezt egy a rontas választást megelőző ériközleten lehetett volna a legelőszöbötben eszközölni.

Hajd de ki kezdőnégyezze ezt? Nincs tan senki, ki hivatta, a tanügy érekeket árhatta o nagy horderőjű választásra onnyi figyelmelmelne? —

Keserő fájdalom futja át egész valomat a feltett kérdésekre alkalmas feleleteknek még csak képződése is oly annyira, hogy azok ki-mondását kénytelen vagyok N.-Kanizsa községi népmólvölő bizni!

Volt elegendő idő, csak . . . . .

A választásra nézve szerény egyéni nézetem összfoglalva nem egyéb, mint midőn ez-után leundó fontos választást egy érdekelte előszö meg, melyre a választást megelőző napon minden egyes törvényadta jogával állhat

tag a lapok útján v. szabadlevélzési körtyán érteivel és megíva legyen; mert csak így érhetjük el azt, a mi egy választásnál fő, mert csak így lehet határozott s mindenképp teljesen kioldott megállapításra jutni. — Az ily előérőközlöknek fogva a hozzászólás pedig a tanács helyül-közvetítő közönségi tanácsok már a tanács iránti érdeklődés a kollégialista szent külföldi köztársaságok, mint azt... most is tartani jó lett volna, a mi a tanács oltárára nem igen drága áldozat lenne.

Itt esvén a minden kezdettel karöltve járó nehézség, hisszük, hogy ezután olajunk szerint, leend. — Van még valami, ami szent külföldiségem teszi e hangok befejezésénél meg-nem feledkezni Nagy-Kanizsára város derék, a tanács iránt mely rokonszenven viselkedő polgáraink, kik az öszegyekkelzett közönségi tanácsok pártján szives magyar — vendég-szeretettel részcsinál sziveskedtek, nem csak tisztán elszállásolás — hanem sok helyütt teljes ellátás által is. — Hogy mégis voltak, kik tájékozatlanság, ismeretlenségük miatt e szives magyar vendégszeretettel nem éheztek, az az elszállásolás — v. az ezt magára vállaló — hitvány intézkedésekkel tulajdonítandó. — Dicsérettel kell megemlíkeznem e helyen a Korona vendéglőadóstól (ki négy egyszáz számban ingyen szállást ajánla föl), annál is inkább, mert ezt más vendéglőadós tan (?) nem is tette.

Aldja meg e szives pártján jótékonyan ható vendégszeretetűkért Nagy-Kanizsa nemcsak itt, minden szeg, hasznos, de különösen a tanácsigérlő polgárait a magyarok Istene!

HARCZOLÓ ZSIGA.

Levelezés.

Pest, 1870 ján. 13. 26.

Örömmel tet meglap-tásaid olvasásán Nagy-Kanizsa képviselői mult évi decz. 11-én tartott

ülésének jegyzőkönyvi kivonatát; lesznek tehát Nagy-Kanizsának polgári iskolái is! De kell is ám ilyen élekt, haladóféltelen lévő városnak, minő Kanizsa, és csak részrehajlásig okozta, hogy annak idején illető helyen nem akarták belátni azt, mire tanít már azon körülírny is, hogy legyen bár 100 — 120 az L. latin osztályba lépő-féle száma, mégis csak ritkán-érik el a negyvenet a VI.-ból kilépők, hogy tehát kétszer annyi, nevezük bár alra-al vagy algymanasium-, vagy polgári iskolákra van szükség és elvitázhatlan joga a nép nagy tömegének, a polgári osztálynak. De különben mi az a polgári iskola? nem-e körülbelül az, mit én most már 3 éve több előkelő elvbarátom nyájasa beszédével a minden neműsért küzdő „Zala-Szabolcsi Kézilöny“ több cikkében „Realgymnasium“ név alatt ajánlottam volt, és minék tanterve a virágzó-Fr. lövő Realgymnasiumi ur. igazgatójával folytatott levelezésemnél együtt ugyanazon helyen közölend, ki volt már nyomatva, de inkább más cikkkel pótolatott. Hh! háborús, sötét idő járt akkor! — Reméljük, hogy ezen látszólagos jobba fordulás tartós természetűnek fog bebizonyulni, és akkor az izr. hitközség most talán igen is meg fog felelni azon megkérésnek, hogy engedje át az általa fenntartott és — dicséretre méltó mondva — országos hírű hitfelekezeti iskoláit közösgékké leendő átalakításra csejzélből, mit most pár éve a kormány felszólítására nem voltak hajlandók tenni, mely 3 osztályra akarta emelni és nyilvánossági joggal felruházni, de bizonyos kényelmelen kikötések mellett. És — ugy hiszem — akkor jól ternek, azon bizonyos paraazt ember módjára, ki egy kicsiny, de saját termelésű jó vörös borral töltött csatorával oldában, mezelegedtetten járva maga útján, sógorával találkozik, ki annyira megkövült, annak borát, hogy jobbszemben azon ajánlattal kínálta volt meg, engedje át neki kevés, de jó borát, kárpótlásul azt engedvén neki, hogy a nagyobb csatorába öntheti.

Hogy megtette-e, azon jogosan kételkedhetünk. De én meg így gondolom, hogy ezen, jelenleg még hitfelekezeti iskola mellett is igen jól kellene még egy polgári iskola; azt pedig, hogy hogyan fer a gazdasági tanulmányaiml mind-össze, a kivételben, nem papíron, az indítványozó vagy a tapasztalat fogja kimutatni.

Hy polgári iskola romptan befolyásra nép emelésére; tanulóit meg lesznek mentve azon tudások felozagadtól, mely főleg az algymanasiumtáktat jellemzi nagyobbbrézt, kik latinusok daczára még Marezsi bácsi tinájt sem bírják behajtni, azaz a gyakorlati élet főtudományából: a szépiás, rajz, gyakorlati szám- és könyv-ívteltan-, a természet- és vezgytan-, az árulás- és francia vagy angol nyelvűl keveset vagy épen semmit nem tanultak. De még saját anyanyelvüket sem bírják jól mervben, hogy benne szaporán és minden felajánló alkalmallal fogalmalni bírniának. É tekintetben a francia nemzet talán egyedül nemében: lehetetlen jobban szeretni, imádni, de egyttal alaposabban tanítani anyanyelvét, mint a francziák teszik, mindent áldoznak fel érte.

De nem is hinné az ember: fiuk, kik, iskoláinkhoz viszonyozva, a III. vagy IV. latinba járnak, oly olvasottsággal bírnak holt és élő irodák remekműveiben, és oly biztonság- és jártassággal kezelik anyanyelvüket (és a mellett leggyöbnyire még egy másikat is) és citalhatják nyelvtana legrikább kivételeit és ki hol alkalmazta stb. stb. hogy mi külföldiek saját úgy bámulva nézünk. Igaz, hogy amellet csak házjuk földrajzt és történetet az általános földrajz és világtörténelm kárára különös előszereettel apolják ugyan, de van ezme és némi jogbiztonság ezen nerszerben. — Nem merném mondani, hogy egészen utánozzuk a francziákat, de eddig elfogyt a tés édes hazánk nyelvének egy kissé több gondolat tartozunk.

Azonkivül kell, hogy a polgári iskola az említett tárgyakkal még két művelt elővelletis tanítson, és így Magyarországnak művelt

középosztálya, az állam legerősebb támasza lesz, és műlathatlan a rószasztin sugárzó virradóra derült szép nap fog bútni édes hazánkra, csak akarcntak kell. — Adja az ég!

GRÜNBAUM MIKSA.

Heti szemle.

Február 4 én 1870.

(Bé) Novák Ferencz győri székesegyház kanonok pászori prépost a püspöki helynök jan. 28-án meghalt. — A régi ezüst 6 pengő krajczárok a régi marczius végéig forgalomban maradtak. — Gr. Mikó Imre — hirszerint beadta lemondását a minisleri társzár. — A kis Napoleon házassági készül, Gizella osztrák főhercegnővel, már az eljegyzés napját is tudatja némely francia lap. — Csálóközben a skarlát dühöng. — Garibaldi regénye egyzerre négy nyelven jelenik meg, olaszul, angolul, spanyolul és magyarul. — A pesti butor-kézíműves részvénytársulat csöddét mondott. — Deák Ferencz és Olivier arczképét csörökték. — A Dalmátiai fölkelésben okt. 7-től nov. 30-ig 12 tizt és 72 alizst s közkatoná esett el, 244 közkatoná s 14 tizt megebeszült; 48 kövöztes és 1 tizt nyolven nélkül elvezett. Az összes csapat nov. végén 374 tizt és 14130 katonából állott. — Az olaszkormány a velencei szabad kikötőt meg akarja szüntetni. — A Kisföldnyársaság vagyoná 35290 forint tesz. — A budai várapalotát megegyvölbitték. — A pesti Deákör okkalt honvédek menházára 20000 forint ajánlott. — Gr. Eszterházy Géza Pozsonyban legeszebb férfi körében meghalt. — Lipót oszaccani nagy hercege 70 éves korában mult szombatn meghalt, mely miatt udvari bál e farsangon a magyar királyi családnel nem tartottik. — Gr. Csirák János és neje Gr. Dezsze Louise a napokban tartották ezut menyeközjüket. — B. Wenckheim volt

TÁRCZA.

Sonettek.

VIII.

Szállás az érez, sőt őtrebb, lent
S pénzes nem éri, mert mocokoltal;
A földnek ahi mi drága kincse van
S mi blven őri, félti!... Mit jelent?

Az ember is porcszűcs, kevert,
Miként a föld s az érez mocokoltal;
Az érez, a szív... a kinek anyja van
Az éri, éri meg csapán e szent,

Ea éngyalta édes éneket! —
Sereim hős, valón anyánk tanít,
Csapái viselni, bíral bátorit.

Felhaladva földi képségek
S ha királpalodi hányvált,
Örökbe hagyta szive lángját!

IX.

Haragra ingereit azon szavát:
Hallá a sír' felé nagyon alázat!
Fodig csakakozó, nyugodt lehetés; —
S ha még se tudás, keresd nyugalmadat!

Keresd! a hit, remény nyugalmát ad,
Nyugalmat int jóvünk, ha hős szereztes,
Nyugalmat oszt a lét, ha nem feladás,
S nyugalmat ad a tiéd ántudat.

Tekintsd a vészszótt hideg talat,
Tarsas-kétségűt fel-részegül,
S a fákát ahi gyümölcsös ágrival.

Tekintsd a vészt! — elég, ne többeket...
Ha bízaladás a sírnak álmal,
Sárvit így ószo égi vágyival!

X.

Ha sora csapását közt legröggednek,
S az álot — nehézh teher gyanánt, —
Vieseli nices erőnk, okuk torább...
Mi esél! a csuira-ter tekintetünk!

A meltré té tekintetünk s talan
Érdéget tudt aditván azon!
Béssnyál: érszünk s a nagy haszon
Még... — hisz embereket valánk csupán!

Kétsébe nagy házir-emelkedik;
A tét sükébb; a tárgy homályosul;
A leg sükébb, súlyos; a sziv szorul.

S avarat négyesek könyv érszünkedik,
Kavás a parca, imáink kell: Világ!
Kívánj, vagy adj nyugalmas ójszakt!

BÁTORTI.

**Lafitte Chamans lovag,
elbeszélés
Rusa Kálmántól.**

Livia.

Mintegy tizenégy évvel a nagy Francia háború előtt, Magyarországon egyik legterjedelmesebb nagyvárosnak legnépesebb részében, egy Madag William nevű egyen telepedett le, megválasztván öböl tulajdonosul pár-ézer

holdra terjedő birtokot, s az azon terület közepén emelkedő falomra építetett magának kényelmes lakóházat.

Mértőlökro terjedő terezt választá el Madger Williamot legközelebbi szomszédaitól. Éjszakra szabályatlan hegyláncolat vonult s terület el különönné fák lombkoronával szoszoruitan, még a dél-nyugoti- és keleti oldali sík rókút köpezett egész a láthatárig, nem mutatkozott a sík téren egy elhagyatott bukor vagy kútigaz a figyelő tekintet megpillénése, csak a távol falvak toronyait érez tetői eszilagtak olykor a messze láthatár kéklő homályába.

Ez elzárt, vagyis jobban elszigetelt magányban, — hova még közlekedési út sem vezetett — vonult meg a rejtélyes ember magával hozott idegen ajka családjeivel s mintegy kartausi — mivel sem foglalkozva csak hátra lévő napjainak élt, minnek eredménye aztán az lón, hogy a terjedelmes birtok nagyobb részét felverte a bogáncskóró, maszlag s a vadírás, az erdő rongeléseibe pedig annyira elszaporodtak a ragadozó állatok, hogy a kastély új ültetményes kertjeibe is bemertek látogatni.

De ez mind jól volt így, William, a tulajdonos legkevésbébet sem törődött vele, s mintha terehmenté a elhagyatott téren a természetnek bár minő vadvirága, a rókák, a farkasok és a madvék ordihatnak a kastély körül, ő benn, a szobájából oly közönyvel nézte és hallgatta, mintha lakházán kívül történtek figyelmére érdeemesek sem volnának.

Wil ur, a mint őt családjei nevezték, 34-36 éves lehetett körül belül; magas, sovány természetével nem legjobb arányban volt egy a kissé nagy fej, mely a hosszú, vékony nyakra nehezdedt, de azért még nem lehet a rutak közt sorozni; szabályos hajlott orr, nagy fekete szemek, magas homlok, tömött fekete haj-bajusz és spanyol szakál az érdekelttség színezetét kölcsönzék neki, még hangja lágyasága elő pillanatra képes volt bizalmat gerjesztani; mikor moduláltnal, óra szán elült szobájának ablaka előtt, és nézte a felleg-rétegeket mint tömörültek és oszladoztak különféle alakokká, jelent meg arczán lelkenek sötét kinyomata, az a torzó vonás, melynek látásától megrémülni szokott az ember.

Házi körében nem volt senki, kibén bizalmat helyezni látszott volna, tartózkodóit családjei előtt, Madger William igen elővigyázó tudott lenni, a titkot nálánál jobban megőrizni tán senki sem tudta, tartván azon közmondással: „Ha vannak titkaid, és azt akarod hogy megne tudják, ne közöld senkivel.“

Megdolona a vén házfelügyelőnek volt egyedül az, kívül hosszabbban elbeszélgetett ha az est órákban megmuta magát; ezen szorosabb beszélgetés azonban igen könnyen megfogyhatott volt az előtt, ki a házi ügyek részleteiből körülmenyibe tekintett, mert akkor tudnia kellett azt is, hogy Magda asszony, nem csak házfelügyelőnek, hanem Wil ur kis leány gyermekének ápolója s gondviselője is volt, egy személyben.

Ki volt, és hol van édes anyja a kis Livianak? Éle meg, a vagy meghalt? azt Madger elmondta árulta, de még alkalmat sem adott arra, hogy azt valaki körülbesse tölje. Oly átláthatlan bonyolult fözte ez ember elő életét, hogy azon adakni nem lehetett, bár akart elég, ki annak kifürkészésére hajlandóságot mutatott. A ki legbőszasában vele volt, az is csak annyit tudott, mint a legutóbbi. Wil ur, leányával egy harmadik, olyan családhoz tartozó feleségével sobsam volt együtt, ezt tudta mindenki, ebben egyet érteknek környezte.

Kis Livia nem lehetett több három évesnél, és nem volt valami szép gyermek, mikor e helyre letelpezték; kis hosszukás arczán soha sem jelent meg életír, sápadt, halvány volt utódéig, mitna a vér számdzra lett volna erebből, arra sem volt valami szabályos fejlődésteure mutató, csak éjszóti szemében tünt tel valami vonz erő mi kedvesé tette mindeaki elvált.

William szeme fűnyekét őrizte gyermekét, megmozott neki mindent, a mit mesze azája megkívánt, a családésig nagyobb része majd mindig uton volt, hogy a szeszélyes gyermek vigyái teljesülve legyenek mert a fogynakos szulte lehangoltság, lett volna az apai szegzetének. Megszokta már mindenki a kastélyban, a kis Livianak kedvét kerenni, és annak akarata mellett háttérbe szorítani William ur rendeleteit; az éretlen leány parancsa volt az a sarkpont, mi körül minden kinek fogorni kellett, lett legyen bár az a parancs a lehetetlenséggel azonos, s teljesítés színezetét mindenesetre kellett neki adni.

Mért alkalmazta az éles eszű Madger leányánál ezt a kárhozatos nevelési rendszert? mért töröködt a gyermek keblében lappangó szavendéleket a legnagyobb mértékben kifejteni? azt sem érteni sem gyanítani nem lehetett; a tulságos apai szeretettel karöltve járó könnyelműség lehetett csupán az a tárgy, melyben a fejtegető gondolat megakadhatott, de az silány feltevése a képrőltek, mert a minden körülményben elővigyázó és ügyes férfiú könnyelműséggel épen nem volt vadalható. Más valaminek kellett itt lenni, mi ez ember szándékát vezette...

Multak hetek, holnapok és évek, William összeszótt, haja megoszult; az drdeklottól gyermek Livianól pedig gyönyörtelen kifujlott leány lett. Egyiknek életnapja haldokló fényvel nyugodni készült, a másiké most költ tel teljes ragyogással.

Mindl jobban fejlődött Livia, William annál zavartabb, nyugtalnabb lett, ha napjában kellett is egyszer kézzel vele találkoznin, rövid nyugodtáért tarthottott legfeljebb, úttó hajlotta nem tudt valami rusa, valami gonosz szollon, nem tudt kizélebbé maradni. A korán öregült férfiú legjobban érezte magát, ha szobájában felöltött, és ott neki alhatta magát, míg táplált rajdlócs gondolatának.

Mindenki előtt felhált Wil ur megválaszolat, csak a fiktionál szavendéleket után valóban

Livia nem vett észre semmit. Korlátlanl uralkodni mindekihez, mindig látása terjed; gyönyörtelen kényel, ki történetesen közlebbé jut, akkor békron, keresztül kasul ugni a legszelapó lovat, s lenem esni róla; megkorbalasulni a nyomorult lovász fut, ha ez vele érni nem tud, és több ily szeszélyek foglakal el a buszke gyermekek, az unéző apának gyöttrődő helyzet, legkevesebé sem örökelte.

Az istenféle Magda elsőnyedve látta nevedékének rakonzátlan magváseletét, de már nem tehetett ellene, — nyakára mött az, mint a magas fára felkuszott balder. Ha szolt: durva szavakat nyert eszérb; ha bolygásért az apához folyamodott: válaszra sem lón méltatva; így aztán lasanként lemondott reményeiről, s tanácsosabbnak tartotta begudni fűlét s behunyani szemeit, hogy ne hallhasson, azokból miket a garázda leány körülöltök elkövet. Elközben meingott Europa területén a béke: a nagy Napoleon vivott ellkeseredett csatát, hatalmas ellenfeivel.

A megzavart földterületen azé aztúri hadcsapatok, lötegyeres csapatok, minak vitékek, fűnyes lovagok, — fúják felöt egy-egy megrongosolt zászló, öldöklőágyuk, húzóttárr-arra, a mint azokat mozgatni a hadi-tudomány szűkségessé teve. Egy ver szűrsere, ágyuk urajára, lovak dűbörgésébredzet ember. Minentelőlára zűrvagy, verte fel a békes nyugodalmat. A ki elővigyázó volt, sietett vagonát elrejtetni; a ki tóbette ott hagyta házát, földjeit, és élmént messze, messze, tul a tengeren, hová nem hallatszott el a moraj, a pusztító ágyuk tompa diszreése.

Magyarországnak is jutott e nagy hadgyakorlatból egy kis szerep, itt megjelontek a frank katonák, később több itt is maradt, meghajolva a magyar-leányok szépségei előtt, megigésvé azoktól a búbűjós ragyogó szemektől.

Egy kora nyári napon, Madger kastélya közelében, mintegy háromszem embert számlált francia csapat telepedett le, és mintha onnét el sem akarnának menni egész kényelmellal sátoroktat vertek maguknak az elhagyatott ugaron.

William a kényelmes letelpedésből annyit ültészlást szorított, hogy azok ő irányában ellenséges szándékkal nem lehetnek, azért megszokott nyugalmommal nézte a forgolódo frank katonákat szobájá ablakából, és pár nap alatt már szórakozni is talált az egészenben. Szerette volna a tiszteket közlelebből látni, de azok az illó távololat egyformán megtartván, a kastélyhoz nem közleltek.

Livia tánczolt, úgrált brómében mikor azt a sok vinbert egytömögen meglátta. Mít kereset hat apja volt ahöz közöl az a sok ember, arótt fogalmonnal nem hit. Csak nézte, csak bámulta a fűnyés stűgölő lovagokat mint azakbódostak könnyű piripitikon, úgy szorotott volna velük voronyre kelni, de nem, mert a nagyvilág valjából távol nevelt leány féltőlük, ahos még most nem volt hátróda. (Folyt. tov.)

hölgyminiszternek a főispánok jan. 31-én egy dialbumot kezbesítették a elbocsúztak tőle. Aradon szahad kömvesspáholy alakult.

Hirek.

Meghívás. A zalamegyei tanterületi iskolatanács folyó évi február 7-én délután 4-órakor, Zala-Egerszegben, a városi tanácskozó szobájában tartandó ülésre az iskolatanács t. cz. tagjait — e lapok útján is — tisztelettel meghívom.

Kelt N.-Kanizsán, febr. 1. 1870.

BÓJA GERGELY, mint az iskolatanács elnöke.

A rokokaat hovátek menháza javára — hirszerint — Nagy-Kanizsán a nagybőví jövedelkben hangtereny rendezteik. Ohajjuk, hogy ez országos egy e város- és vidékűl a közneveléshez méltó elismerésben es uton is részülend.

A nagykanizsai takarékpénztár febr. 8-án tartja közgyűlést.

A népszámlálási bizottság folyton működik Nagy-Kanizsán; a hiányosan töltött ivekkel sz vesződség van. Ezen adatok szerint Nagy-Kanizsán körülbelül 12 ezer lélek él.

Kis-Kanizsán a városi tisztújítás jan. 30-án ment végbe a következő eredménnyel: bíróknak Hegedűs László, tanácsosoknak: Plander, Liszai József, Martinecz József és Bolf Knica György, jegyzőnek pedig Hóbor György választott meg.

Levegőtől következő sorokat vetünk: A helybeli izr. hitközségi előljáróság eredménye folytán f. hó 9-án az izr. iskola felügyelőségére a vendéglő nyagtermében jötköny czélu bál fog tartatni. — A t. előljáróság gr. Zichy N. János ur ő meliösságának szinte meghívójegyet küldött s a nemcs gróf 20 frtot adományozott a községnek a főnebi czélu. Azon kívül még Naáos Vodianer Arnold ur 20 frttal — Skalitzer postai — s Weisz & Gross szinte postai nagykereskedők 3-5 frttal járultak a nemcs czélhoz. — Midőn a nagyrabesúlt adakozóknak legforróbb köszönetünkkel fejezzük ki, egyszermind szívvel ohajjuk, vajha minden iskolának ily példétől volnának!

H. Gy.

A keszthelyi Balaton-fürdő részvény-társulatnak alapszabályait a kereskedelmi miniszter megerősítette.

A keszthelyi egyházközség jan. 27-én Szentgyörgy vártott az autonómia ügybeni papi képviselő választásán érdemlően gyűlés tartatván, legutóbb szavazatot Perber Ferenc szepességi plébános ur nyert.

A budapesti vasútvonalon február 1-től kezdve napraérvényes oda- s visszameneti jegyek szolgáltatók ki.

Sopron. A kath. autonómia ügybeni gyűlés jan. 27-én tartott a kath. nagy-gymnasium rajztermében, melyen közép számtanással 400-an vettek részt. A gyűlést Rách apát és piébános ur nyitá meg, ki is 10 biztatónyi tag választását indítványozá. Választottak: Dr. Sterb, rendi tanár; Rách apát ur, Albert, Zetel, Tibold, Gromann, tisz. Boka, Meher, Friedel és Treisler urak. A gyűlésben általános felkeltésig uralgott. — Egy 40 tagból álló arabb társaság érkezett hozzánk 3 testgyakorlati előadást adandó; azonban csak kettő tartott meg, ez is kevés számú közönség jelenlétében, a harmadik részvédelenség miatt elmaradt.

Pacsa közösg előljárósága és birtokosa — mint onnan tudottunk — kérvényt nyújtottak a megyei tanfelügyelő urhoz, melyben a közösg iskola felállítását kérik; az ottani izr. közönség, mely külön iskolát az tankeletes gyermekekkel tart fenn ezt szinten ohajjuk, miké bizonyosággal a kérvényt e közösg iskola gondnokja sorosai nevében aláírta — az eredményt mindkét fél ohajtra várja. *)

A zalamegyesi dalárda jan. 22-én igen kellemes és szépen sikerült dalestélyt tartott a bárányfogadóban, melyen számos és díszes társaság vett részt, mi elég bizonyossággal szolgál arra nézve, hogy Egerszeg lakosságának értelmisége közt mennyire otthonos a művészet iránti elő szeret és fogaékönyöség. A sorrend szerint előadott dal mind szépen adatott elő közölök főleg kivált az „Etlap” és „Vadász bordal” ismételtetett. A dalárda kitűni szabatos és szépen arányékölt előadása által. Előadás után táncz következett, mely reggelig tartott. r. l.

A nagykanizsai „Polgár-egylet” mint minden évben, úgy az idén is febr. 2-án dísz-

*) M. úgy hoztuk ki a népek hit törvényekből, hogy a közösg iskolát nem a tanfelügyelő felügyelje, hanem maga a közösg, a törvény nyilatkozata szerint. Jó lesz azt a szentesített iróványt tanulmányozni. Sterk.

ebéddel ülte meg alakulási évforduló napját. Mint halljuk, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Horváth Dóldiszár és Csengery Antalnak búvárokat tüntetőztak.

Dobrovits Dímátiér saját, valamint: Döme, Honka, Péter, Sándor és Anna kis-korú gyermekei nevelés céljából ezen legzömöröbű kötelességű. Midőn hírt ad arról, hogy szeretőt jó neje született Popovits Mária f. hó 4-én reggeli 7 óra tájban életének 32-ik évében tüdővész következtében az urban elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 6-án fogtak délutáni 3 órakor örök nyugalomra tetetni, az engedélt szent mise pedig a helybeli Szent Miklós görög kápolnában f. év martius hó 12-én fog megtartatni. Béke hamvaira!

Hallalozás: Klinger Béla, nemcsak-lonban Puzsér Ferenc, József, Janos, János és István szomorodott szívvel jelenték szeretőt nejeinek, illendő nővéruknak, Klinger Bélának, szül. Puzsér Rozália nőnek, folyó 1870-ik évi február 2-án, reggeli 6 órakor, hosszas betegkedés után történt, gyászok kimutát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 3-án délután 3 órakor tetettek örök nyugalomra. — Béke hamvaira!

Hasznos tudnivaló.

A mezőgazda biztosítási megcsalás ellen hirtot serteseinek eladásánál. A földmives hirtot serteseinek eladásánál még gyakran megcsalatik, minthogy leginkább a lelt jószágból nyerendő zsidócsk szalonna és hús mennyisége iránt nem tudja kölőben magát tájékozni, és a hentesek szemben; kinek e tekintetben nagygyakorlottsága van, hátrányban marad. Ezen bajnak előjét vonni a legbiztosabb szer az, hogy a hirtot jószág mázsán adassék el, minthogy így az ügylet maga is sokkal egyszerűbb és a földmives a vevő czálsa ellen birtosítva van. Az elő és lelt jószágok sulya körtötti kulbútség sokkal csekélyebb a sertésnél, mint mas hízó állattanknál. Dr. Rhode többször helyesnek bebizonyított állítása szerint jól kibizott állattanknál 100 font elő sulya számitandó: 3 font vör, 2 1/2 font üres ből és gyomor, 3 font szív, tüdő, máj, veyel, 1 1/2 font haj és beleszár, 76 font hús, szalonna és csont, tehát 96 font használható részek s így csak 4 font

vesztőség az elő által. Az előveszteég emelkedik s pedig 5 1/2 fontig, nem egészen kibizott fiatal korában levőgott állattanknál. Ha ehez 3 font vör, ből, gyomor, tüdő, máj, tehát oly részeket, melyek a kolbász készítésnél használhatók 5 1/2 fonttal hozzászámitunk, az elővesztőség meg így is csak körülbelül 11 font lesz.

A legújabb kimutatások szerint az Egyesült Államokban 229,000 csapógépgép használható.

E perccéket, kivált olyanokat, melyeknek fura a gyümölcsi vannak, még a tél beállta előtt be kell könyvedő száraz gallyal takarni, minthogy ezeknek a télhideg igen ártalmas és termelékenységet csökkent.

Répa levél bernakás sával és krétával. Erre Heiden következő módot ajánl. Egy méter szélességű egy méterben lapján szellyel tejfőzést, mely fölé 1 font kréta a savak megköttetésére, s így fél font szűttelátik. Ezután ismét egy méter répa levélterjézték rá, ugyannyi krétát és két ismét rászítálya a így tovább. Minden réteg egy ember által letaposaték és minután a gólor 3/4 lábra megtelt és ismétleten jól letaposatott a gólor üres részébe a levél fölé föld töltöttik.

Nyílt posta.

Sz. B. B. Magyarországi Lapunk rendesen expedálva van, kerjük a postán utánérést. Egyszerűen a kivált számlák utján megkötöttük. — Zala Egerszegre. A 19-ik számit megkötöttük a mi körűl a 49-ik számit. — A tanító mint haragzó; nagyon előcsorogt látt ezik és korcsorít. Hoza fogjuk. Iróját üdvözöljük s felhívjuk minél gyakorlabb írásra. — Kecskemétre. Készenléttel vettük. — Sz. F. Zala Egerszeg. A hírszeret több az érdemmel. Azt üzentel mindenk.

Nyílt tér.

Hely szűke miatt egy jó karban levő zongora és fisharmonika jutányos áron eladatik Bővebben értesülhetni Wajdits József tudakozó intézetében

ÜZLETI-HIRNOK:

Nagy-Kanizsa, 1870. február 4-én. Deletviszonyaink kullakja nem járult. Egy oldalról nem kérdőszókördök, sem megrendelésök nincsenek. A külföldi kereskedelmi üzletek kölőssége gabona-félékre nézve teljesen pang s nem igen van kilátás a javulásra. Az időjárásba helyesek egyedül reményüket helyül a speculások működési jelenleg nagymértékben üggenek. A tél időjárás ellen most panasza. A hűvösdrakra törőnek beszállítottak, hol az árak következőleg mutatkoznak.

Piaczi heti-vásári kelet-árak.

Nagy-Kanizsán, febr. 4-én. Alódaustriai mérőnkint.

Törvények: Búza 83-85 fontos 3 frt. 75 — kr. 88-90 frt 4 fr. — kr. 87-88 frt. 4 frt 25 — kr. Hósa 78 frt 2 fr. 40 kr. 79-80 frt. 2 fr. 50 kr. — Árp a sertésdrók, 70-71 frt. 2 fr. 20-40 kr. 71-72

font 2 frt. 80 kr. Árp a köcsöngsége, 65-66 frt. 2 frt. 20 kr. 67-68 frt. 2 frt. 60 kr. Kukorica 2 frt. 10 kr. — frt — kr. Kukorica olasz csomókint 2 frt. 20 frt. Zab. 44-45 frt. 1 frt. 50 kr. 46-47 frt. 1 frt. 60 kr. Pórhéja 68-69 frt. 1 frt. 60 kr. 60-65 frt. 2 frt. 10 kr. Pászuly febr. 1 frt. 60 kr. Pászuly, tarka 3 frt. — kr. Sóna mass. — frt. szalma — frt. kr.

Érték- és váltófolyam: febr. 5.

5% metaliques 60,30; 5% nemz. kölőss. 60, —; 1-60-ki álladalmi kölőss. 70,10; bank-részvények 7,33; hitelintézeti részvények 254,80; London 123,75; ezüst ágio 121,15; arany darabja 5,80/10 kr.

Table with columns for destination (Buda, Pécs, Sopron, etc.) and departure times (reggel, délután, este).

Table titled 'Heti naptar' showing dates and religious observances (Katholikus nap, Protestáns nap) for Feb. 6-12, 1870.

H I R D E T É S E K:

Alkalmos ajándékok. Ezen új ércből (u. n. új aranyból) készült ékszer... urak és hölgyek számára.

Legújabb ékszer. Egy pár fűző 60-80 kr. 1 ft. 100 kr. 1 ft. 150 kr. 1 ft. 200 kr. 1 ft. 250 kr. 1 ft. 300 kr. 1 ft. 350 kr. 1 ft. 400 kr. 1 ft. 450 kr. 1 ft. 500 kr. 1 ft. 550 kr. 1 ft. 600 kr. 1 ft. 650 kr. 1 ft. 700 kr. 1 ft. 750 kr. 1 ft. 800 kr. 1 ft. 850 kr. 1 ft. 900 kr. 1 ft. 950 kr. 1 ft. 1000 kr.

Legújabb ékszer. Egy pár fűző 60-80 kr. 1 ft. 100 kr. 1 ft. 150 kr. 1 ft. 200 kr. 1 ft. 250 kr. 1 ft. 300 kr. 1 ft. 350 kr. 1 ft. 400 kr. 1 ft. 450 kr. 1 ft. 500 kr. 1 ft. 550 kr. 1 ft. 600 kr. 1 ft. 650 kr. 1 ft. 700 kr. 1 ft. 750 kr. 1 ft. 800 kr. 1 ft. 850 kr. 1 ft. 900 kr. 1 ft. 950 kr. 1 ft. 1000 kr.

TRAUGOTT FETTEL. Üzlet: Bécs, Kärntnering No 2. (23-1-27) Drache-házal átellenben.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat, egész a gyakran másfél vagy két év. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: - 6 frt. - kr. Fél évre: - 3 - - - Evregekre: - 1 - 50.

Hirdetések

A hat hasábon példányonként 1-ször 7 kr. 2 szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Helyreadj minden egyes beiktatásért 30 kr. A Nyilatkozat egy példányon beiktatás díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m-Frankfurt- és Basel ben: HAABENSTEIN & VOGELER Lipose, Bern, Stuttgartban: SAHSE & TAUSA. Bessen: OPPLEK

Hasznos-e a borjukat szoptatni hagyni vagy sem?

Minden honpolgárnak legelső és elmulaszthatlan kötelessége, hogy minden olyan dolgot, melyet akár rosznak, akár célzzerűtlennek tart s amik általánosan szokásba s folytonosan üzetnek — szét bontsa és kintassa: in a rosz dolgok egész valósága, s ino itt vannak következményei is! Meny nyivel inkább kell erre törekedni a hirlapnak, azt itt nem feszegetem; részemről csak kötelességemet kívánom teljesíteni, midőn a káros szokásokat ostorozom.

Ilyen káros és rosz szokás az, hogy gazdáink, földműveseink nagyobb része — a borjukat nem $\frac{1}{2}$, de néha egész éven, sőt azontúl is szopni hagyják; meg nem gondolván, hogy ez által mi hasznot sem nyerneke valaminet a borju növelésében, ép úgy egyéb tekintetben sem, hanem a tejparazolás által — mikor Pécssett 10—15 krért mérük itzétjét — még nagyon sokat vesztenek is.

A külföldön, hol mindenben annyira előre haladtak — egy percig sem engedik a borjut szopni; amint megszületik ez, azonnal elveszik anyja alól, hogy még ne is lássa. Így meggazdálkodják a szőzást! E műtétet (az elvételt) azonban ok is csak ott tehetik haszonnal, oly tehennél, melyek első borjukat vetik. — Igaz azon ellenvetés, hogy az állatok ösztönükél fogva szoptatnak arra, miszerint élőlényt ellettek, de ez csak számítás és nem tudás; így, ha a lólok a borju mindjárt elvetetik, könnyen elfeledik, még pedig anélkül, hogy a borju szemeszörét kenyérbén megétték vele (!)

Borju-elválasztásnál az általános szokás, nemcsak itt, de más vidékeken is.

Hu az első műtét végbement, folyton lehet praktizálni! — Az elvett borju betakarthatik aztán ruhával, pakrócczal, hogy felszáradjon; azután az anyatej kifejtik és azon ezéblő adatik a borjunak, hogy az (a tej) a borjut azon tisztátalanságtól, melyeket anyja méhében el nem bocsájthatott, kitzisztítsa. Így járnak el a műveltebb gazdák és a rendszeres tehenszerek, amint ezt itt meggyénkben — egyik tehenszertben (Sveiczerei) láttuk és tapasztaltuk is.

Az elvett borjut azonban — mit tán sokan gondolják, nem „cuzelival“ nevelik föl, hanem szintén azt az elvet követik, miszerint a „legtáplálóból az anyai tej.“ Szoptatják biz ok is a borjut, de nem h a g y j á k szoptatni! — a szoptatásnál meg imigy jártak el:

Tejet — természetes frisen fejt tejet — egy tábla vagy eszszébe öntik, de olyanba, amelynek akkora nyílása van, hogy a borju szájába bele fér; a eszszébe aztán valaki, akár a gazda, akár a gazdasszony, a kezét beleteszi, és a tejből egy újját kitarva a borju szájába adja; a borju a tejet megörözvén, az újat szopni és a tejet száreselni kezdi. Kezdetben — igaz — nehezzen megy

és sok baj van az előszöri, másodsözi kísérletnél — de kitartással legyözetik ez is és a borju csakhamar anyira hozzászokik a tej száresüléséhez, hogy már az ujj kitarása is fölöslegessé lesz.

— No ugyan sokat érhet is el ezzel az ember! hallom innét is, amonnet is ellenvetni, — sok a baj, vesződség és semmi vagy kevés a haszon.

Nem úgy áll ez atyámiai: „aki a garast nem becsüli, a forintot nem érdemli, tartja a közmondás; enyit a „kevés(?)“ haszonra.“ Hogy pedig semmi, vagy kevés haszon háromolnék az ilyen eljárásból, mindjárt megfogjuk látni, ha közelebből vizsgáljuk azt a módot e tekintetben, amit gazdáink ma szeltében követnek, és mindjárt kitünik, ha e kettőt szemközt állítjuk.

A régi gazdálkodás szerént szopni hagyják a borjut, a meddig ennek tetszik, ha az anyja „leadja“ a tejet. Igen ám, de azt nem gondolják meg, hogy, ha az anyja le nem adja, vagy a borju már megelégette a szopást, hogy a tej a tölgyben megzúlik és aztán a tölgy kifakad, a borju pedig, ha csak míg megbetegszik, a a legkevesebb baj! Ismét, és nem ám a „megrontásból“ ered borjas tehennél a legtöbb rosz, amit olyan kis vesződséggel, mint főnebb mutat- tannal igen könnyen el lehet kerülni. — Az általam ajánlott módnál pedig elérjük még azt is, hogy a tehén nem szokik ahoz, miszerint addig nem adja le a tejet, míg a borjut oda nem eresztik, kifejhetjük mind az egész tögyet s nem csak felét, mert a borjunak annyit adhatnak, amennyi éppen szükséges; de más részről még azt is elérjük, hogy lassu tejvelőns által a borju végkép elszozik a szopástól és nem kell örzíteni a tehent, hogy ki ne vegye a vámot, megvagyunk mentve az „elválasztási bajok“tól, a „szeges szij“ felkötésétől, meg attól, ami nem egyszer történt már meg, hogy az anyja agyon rugja ilyen instrumentummal felrományozott borjutját. Aztán aig az ilyen szegszoros kiszokta sebasiteni a tölgyet és igen gyakran egyéb bajt is okoz. — A borju további nevelésénél ugy lehet eljárni, hogy a tejet darával, korpával eresztjük föl és már 2—3 hetes korában inkább kapjon ily táplálékot, mint drága tejet. Ez által pedig épen nem ártunk a borju növelésének, erősödésének, mert a tejet azon tápanyagokkal pótoljuk, a melyeket főnebb elősoroltam, azután megnyerjük azt, hogy egypár hét alatt az anyatehén egész tej mennyiségét használhatjuk s nem vagyunk kitéve azon kellemetlenségnek sem, hogy az ilyen borju az anyját megszopja a legelőn; mert az nem is ismeri anyját valaminet az anyja borjutját.

De száz szónak is egy a vége, — az én javaltom is csak azon végződik: ne hagyjuk szopni a borjut, mert így a tejből sokkal több hasznot húzunk, s a borju is szép lesz!

I.A.D.

Népszámlálási eredmény.

Nagy-Kanizsán férfi 5454; nő 5674. Összesen 11,128. — Kis-Kanizsán férfi 1980; nő 190. Összesen 3950. — Szepetneken férfi 960; nő 1057. Összesen 2017. — Sormáson férfi 496; nő 492. Összesen 988. — Bajcsán férfi 172; nő 187. Összesen 359. — Fityeházán férfi 359; nő 355. Összesen 714. — Marakereztur egyesült Kölltzegezen férfi 567; nő 575. Összesen 1142 lélekszám.

Eszteregnye, Homok-Komaron, Langviz, Füzvölgy, Korpavár, Német-Szt-Miklós, Obornok, Falin és Lazsánk mar e lapban közölve voltak.

Magyar-Szerdahelyen férfi 393; nő 407. Összesen 800. — Boeskan férfi 168; nő 164. Összesen 332. — Bircanézán férfi 114; nő 101. Összesen 215. — Szent-Balázson férfi 545; nő 555. Összesen 1100. — Pölöskefán férfi 359; nő 352. Összesen 711. — Dicskón férfi 59; nő 52. Összesen 102. — Kacsabakon férfi 229; nő 231. Összesen 460. — Pacsni Körtösön férfi 15; nő 20. Összesen 35. — Gelsin férfi 637; nő 653. Összesen 1290. — Gelse-Szigeten férfi 178; nő 173. Összesen 351. — Ujodonon férfi 337; nő 354. Összesen 691. — Kötönyön férfi 154; nő 151. Összesen 295. — Alsó Ripkón férfi 226; nő 200. Összesen 426. — Bakonkon férfi 437; nő 450. Összesen 887. — Merényen férfi 379; nő 314. Összesen 693. — Ujlakon férfi 211; nő 199. Összesen 410. — Nagy-Récsén férfi 526; nő 551. Összesen 1057. — Kis-Récsén férfi 144; nő 133. Összesen 277. — Csapin férfi 209; nő 210. Összesen 419. — Szent-Jakobon férfi 212; nő 183. Összesen 395. — Sárcegen férfi 98; nő 108. Összesen 206. — Alsó-Habóton férfi 330; nő 361. Összesen 691. — Felső-Habóton férfi 476; nő 495. Összesen 971.

Alolított népszámlálási biztos vidékében összeiratott férfi: 17,940, nő 18,248, összesen 36,188 lélekszám.

Vallásra nézve Nagy-Kanizsán r. k. 8334; görög 32; evangélicus 116; helvét 32; mózes hitű 2614. Összesen 11,128.

Nagy-Kanizsán összeiratott: könnyű csodár 2; nehéz kanca 10; könnyű kanca 143; nehéz herélt 58; könnyű herélt 233; Csikó 33. Összesen 479 lo.

Bika 13; tehén 312; ökör 142; borju 152. Összesen 629 magyar faj.

Bika 6; tehén 153; ökör 10; borju 95; mind svajci.

Hivaltéhen 7 darab, nemesített birka 949; kecske 17; sertvész 1196; méhkas 6; számar 6 darab.

Nagy-Kanizsán van 972 házban 2,475 lakrésze.

Férfi nőtlen 3375; nős 1932; özvegy 121; elvált 27. Összesen 5454. Nő hajadon 3171; férjezett 1943; özvegy 528; elvált 32. Összesen 5674.

Nagy-Kanizsán 105 honvéd létezik, kik a kitett szám összességben nem foglaltatnak. A rendes sorkatonaság létszámát eddig megtudni nem lehetett.

N.-Kanizsán irni és olvasni tud: férfi 3028; nő 2132. Összesen 5160. — Egyedül csak olvasni tud: férfi 49; nő 154. Összesen 203.

Nagy-Kanizsán febr. 14. 1870.

PIGMOND FERENCZ, népszámlálási biztos.

Tanügy.

Városi gyűlés.

Zala-Egyszeg, febr. 12. 1870.

Városunk képviselői testülete ma 12-én gyűlést tartott. — Alszöri Ignicz bíró ur előgelvén a bíró székét, kifüszelt, hogy átvetse a város igazgatását: sok nevezést, amelyvel találkozik csak ugy viselkedni, ha a képviselő testület az támogatja, — a tehát magát jókárta- rataba ajánlja, és a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Közlekedéssel találkozott szavai után a szokatlanul nagy számban jelen volt képviselők tagjai megkezdtek a tanácskozást az elő- jük terjesztett községi ügyek fölött, midőn már minden tárgy ki volt moritva; jelentette bíró ur, hogy Bója György ur 6 napig a városi tanács- hoz egy átirat érkezett, melyet a tanács a képviselői tanács elé terjeszt, — mellett ez fel- olvasatott volna, sőt emelt Könyvnyer Károly apát ur, a előadta, hogy 6 hozzá 400 polgár által aláírva egy folyamodás érkezett, mely- ben felkérik, hogy a felekezeti iskola vissza- állítására közreműködjenek: Rézseröl mint alkot- másyos érdektű ember tisztelt minden polgár ér- zését, de szintgy követeli, hogy az övét is tisztelében tartassák; ő a 400 folyamodóval egyet ért, hogy a közös iskola akarva nem akarva, vallástalaniságot terjeszt, kimondotta ezt akkor is, midőn az előbbi városi tanács a községi isk. lát. felállította. Az elemi iskolának első czélja a vallásosság ápolása, s ezt maga a községi rendszere gátolja.

Nem akája a maga véleményét senkire erőszakolni, de nekünk a kérdésben a szülők többsége amely ugy se lett megkérdve, inditvá- nyozza tehát, hivassék egybe egy népgyűlés, a tessék fel előtte a kérdés, közös vagy felekezeti iskolákat akarunk-e? (Tetszés, zaj.) Utána Árvay István ügyvéd ur szólott, a előadta, hogy miután a tárgy a mai gyűlésre kitávo- nem volt, felde határozni nem lehet, miáf család ember ismeri kétszerezen a vallásosság értékét, azonban miután már létezik a közös- iskola, az eredményt kívánja bevárni, a városra nézve szígyen lenne, e dologban elmaradnia intézkedni, s ha az kívánatunk, névszerint szavazást követel, hogy igazolva legyen kiki, akarta-e a városra e szígyent vagy sem? (Helyes- lés, alleluia.) — Ezután Apát ur kijelentette, hogy 5 óra kizárta rögön az iskolát felforgatni, csak a szülők a tárgyban meghall- gattatni. — Szóltak még Kaiser Zsigmond ur, ki hivatkozott a 278 adnaközora, akik két ut- czából a közös iskolára oly tetemes összegot adnakoztak, ezeket az Apát ur folyamodással szembe állította, és Gráuer Mihály ur, aki azon- cstre, ha a vallástalaniság olgósgecsnek nem ta-

látatnék, a vallási órák számát szaporították kiváltképpen.

Utánuk felszólalt Dr. Herics János ur, Előadó, hogy az Apát ur utóbbi nyilatkozatát oly módon érti; hogy a legközelebbi évi vizsgálatok eredménye bevárattassék; s ezen indítványához részéről is hozzá járul. Azon eszmecsere melyre Apát ur hivatkozik, nem a közönséges felállításokra a képviselőtestületben, hanem a megválasztott közönségesek első ülésében történt; amint akkor Apát ur kifejtette aggodalmát; szóló előadta, hogy az aggodalmak nézete szerint bevalósulni nem fognak. — Sajnálta, hogy az iskolások Apát ur tudományát átkesztelést, bölcs tapintatát nélkül sőt sok helytelen, de részéről az iskolások összes tagjaitól odahatott, mikép azon vité, hogy a közönséges iskolák a vallástalanságot terjesztik — tények által igazolva ne legyen.

Az élt vizsontagságnak között módjában volt tapasztalni, hogy a vallástalanság nemi pótó hatja, s hogy az a léleknek ópen a legnehezebb pillanatokban kölcsönöz isteni eredetű megerőt.

Kötelességének tartja a vátnakkal szemben előadni, hogy a felekezeti iskola mellett a vallástalanságra csak két óra fordítottatik, míg most 3 óra van neki, szentelve, s ha ez sem elég, Apát ur hatalmában áll, a segédlelkész urat annak oktatásával megbízni; s az iskolások bizonyára tizenkét órákat annak előadására.

Gyakran felbuzdult ő s többi keresztény társ az iskola ezek Művesvállás tagjainak vallástalanságán; nem hibít, hogy akiket tanítóval az iskolások hitosorsai közül alkalmazva, ezen fenéségek érzület nélkül volnának.

E váddal a többi keresztény tanító at se lehet illetni; s ha mégis bármelyikükre előana, úgy sem külsőleg sem felekezeti iskolában meg nem állhatnának. — Részéről az iskola gyakori látogatása alkalmával tapasztalta, hogy alaplatlanul védőjék a közönséges iskolát a vallástalanság terjesztésével; Zsidó-e keresztény tanító a tananyagok szerencsés-tapintatát s keblükkel merített színtje vallástalanság, kapcsolatra hozták a Teremtővel, ki mindnyájunk atya, s kinek bölcsessége mindenlélek jótékonyra előcsatárzik.

Igy volt szóló gyűlésekorában is, s nem emlékezik arra, hogy bármiur elemi tanítói ily tárgyakkal a szentírásra vonatkozó volna. — A felekezeti körbe szorító vallástalanságot a közönséges iskola csak a külön vallástalanságot órákra hagyja fen; egyébkor azon vallástalanságot terjeszt, mely keresztényenél zsidóval közös, s összekapcsol minden embert istennek földi családijává!

A vizsgák eredménye legyen a „próbakó,” melyen megbizonyul, az aggodalmak vagy a bizalom felett-e meg a vallástalanságnak? — Felhívta meg szóló, hogy a felekezeti iskola visszaállítása esetére — az iskola fenntartási költségei megcsappanni nem fognak, mert törvény az, hogy a hol közönséges felekezeti iskolát közönséges gyűlésekből tart fent, ott aránylag minden felekezeti iskolai költségeihez járulni köteles.

A közönséges iskola kapcsa, mely az embereket egymáshoz az első gyűlésekorában hozza közelebb, s ennek állása az egész életre kiterjed, midőn az élet gondjai között mindnyájan egymásra szorulnak.

Előzik a felekezeti iskola visszaállítására mellett ezen eredményt, s csak költségeink maradás meg mai nagyságukban.

A törvényhozás a nevelési-ügyi törvényvel az iskolák utján akarta az életbe átvinni a polgári egyenlőséget, a felekezeti a nemzeti előlételek rojait; E törvény alkotói belátták, hogy a jóhiatamú emberek vallásos elfogultság s nemzetiességük előlételeivel kell megküzdöni azoknak, kik a közönséges iskolát pártolják, s az egyes közönségesre bízták, hogy e túsit meggyökös között vívják ki az ellentéteket, — nehogy a házira veszélyessé váljék!

Szólt magyar nemzeti szempontból is a közönséges iskolák mellett van, mert lehetővé tessék erőbúléunket azon fajok felkarolásával — melyek mint a zsidó és a keresztény német hozták simulnak. — A város többesége képező iparos osztály gyermekeinek jövője, hogy a mindennap neheztelt kereseti feltételekhez való készítsék — sánta követeli, hogy a realis tantervnyak a kőléleg felkarolt közönséges iskola tartassék fen e városban. Bármily legyen azonban annak idejében, a városi közönség többesének meggyökösése akár Iső Ferenéz, Heteszy — Kaiser — Handler — Gräner — Szeghely — Hrabovazky — s más igen tisztelt elvbaritai után indul — akár másokat fog követni — a többség előtt mert őt is alkotmányos grés és hatja át meg fog hajolni. — Keri, hogy végzésül kimondassék, mikép e tárgyban való társzat — és illetőleg a városi közönség megérzése előtt a tanévi vizsgálatok eredménye beavassék. — Ezen helyesléssel többször felbeszakított — végig figyelemmel kísért s általában tetés nyilatkozatok közt bevezgett bezedt után a határozat ezen indítványozott értelemben kimondott.

Folytatott végül Bőja Gergely tanfelügyelő urnak levele, melyben az új városi előléteket órvódi — iskoláink felett meglezedséget nyilatkozt, s kijelenti, hogy a tapasztalt jó eredményt a kir. közokt. miniszteriumnak jelentette; — s reményünk lehet, mikép a lemezzett segélyt megzavérjuk; végül az iskola az előléteket gondjaira ajánla. — Örrendetes tudomásul vették!

Igy folyt le ezen gyűlés — melyben a közönséges iskola ellenlétek első rohamra illomus természetű visszavertett. Herics urnak barátjai gratuláltak az ugy talpraesett s emelkedett keblü vedelméért; — mi pedig sajnáljuk, hogy a városi polgárság ez edes gyermeke — hallomás szerint — iskolázási állásáról lemond, a közönségesre visszavonul városunkból el is költözik.

A városi iskola könyvtára — újabbban adakoztak Bátorfi Lajos ur Nagy-Kaniszeröl; Lukács Károly ur Andráshidről. — Fogadják ezen nemes érzelmű adakozó urnak nagybecsü juttalmuk; legszívesb köszönetünk. — Ezután is, kik az „iskola könyvtár” nagylelkü ajándékaikkal gazdagítani kegyeskedének, szveskedjenek a felajánolt küldeményt az iskolai könyvtárnak urhoz intézni. r. l.

Levelezés.

Magyar-Szerdahely, febr. 4. 1870.

Egy hónap — ismét örömlenepa volt tanódnánk. Nagyrádos Bőja Gergely megyei tanfelügyelő ur a közönséges előléteket „Eljött fogadtatásával délelőtti 10 órákor szerencséslelt látogatásával.

Onagyaaga a tanulók korszerű nevelése, s a tantárgyakban tott előmeneteléről bővebben akarván meggyökösödi, az osztály egyes tánoncaizhoz a kérdéseket egy intőleg, hogy ugy szolván: minden tantárgyból felolt pár tanuló, különös érdekeltségű tanulókat a beszéd és értelmezés-gyakorlatok; — s a földrajz tanítására írták.

A tanulók megvizsgálása után ő nagyra gma M. Szordahely és Bőcska közönséges előléteivel az épitendő tanoda tárgyában hosszas ideig értekezett.

Az iskolások-tagjait — melynek egy igen lelkes és huzgó tagja a külhön származású Sachs Arnold úrnépi bérlő ur — feleskettettvén, ezek valamint a közönséges előléteket és összes lakóit a törvényesül kötelezők hű teljesítésére lelkesítette. Delutáni órákban gondolai tova szorították ő nagyra gma a mondhatjuk szerencsésnek értezté magát Magyar-Szerdahely közönséges, melyhez — ózintén megvalva — e nagy tapasztalásu s a tanügyben fáradohatatlan férfiú szoltott, minden mondatában tanítás és buzdítás egyszerre hangzanak.

A béke angyla kísérje lépteit, terjeszse áldást hozó intézkedéseit a megyében, hogy virágozzanak tanódnánk minél számosságban, s így teljesülhessen a legnagyobb magyar onomondata: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

SÁRINGER KÁROLY.

Aisó-Leadvá, febr. 13. 1870.

Nálunk a városi tisztújítás 1870 évre ma tartottuk meg reggeli 8 órai szent mise után. — Az egybegyűlt nagygyűlés közönséget L. Dervarics Kálmán városbíró ur ókes szavakkal üdvözölte s azon ősi szokásra hivatkozva, melyszerint a közönségekben a tisztújítások minden évben megtartani szoktak, maga és az összes tisztakar nevelen leköszont s felhívta a közönséget, miszt ritg választási jogával élve ezzel azt tisztelje meg, a kibon bizalmat öszponosul. — Megható volt midőn városbíró ur e beszédet illetőleg felhívást elmondva a közönség közé vegyült s ott szórócsen leült. — Utána szót emelt t. Molnár Alajos ügyvéd a városi bizottsági tag ur köszönetet mondva t. Dervarics Kálmán urnak eddigi városbírónak a város ügyében tanúsított erényedetlen buzgalomát és kitartó szorgalmát s a közönségek elhajtatásit tomlomása telkerte Dervarics urat, miszt ritg miután Aisó-Leadvá város közönségek szeretetét meg nyerte s bizalmát kiérdemelte a városnak az eddigi igazságos utoni vezetését továbbra is vállalja magára. — Dervarics Kálmán ur sokáig lemondása mellett esztazott felhozván, mikép őt a nép őt hegyesleg a hegyvambirájának három hegyeslegben pedig a választott helyvambiróság elnökül kérte fel ekkor ily bokros temődi mellett teljes lehetetlen a város bíroságot elvállalnia, — minthogy azonban a közönség nem tagítva kérdésével eddigi szeretet városbíráját hivatalának további folytatására ostromolta, Dervarics Kálmán ur e körömlenék, legőlégek a benne helyhezettett teljes bizalomnak engedve a város bíroságot elfogadta. — A tanácsos urak is mind meghagyták hivatalaikban, kivéve Collognath Ferenéz urat, a ki a pénzügyi miniszterium által adóhivatali tisztó neveztetvén ki, helyébe Kálivoda Sándor ur választatott tanácsosává, — a Hármas-

malomi külvárosban volt esküdt Drávec helyébe pedig Musits Imre választatott meg ugyanazá.

S. N.

Langyeitől, febr. 14. 1870.

Igőretem folytán Szerkesztő Ur engedelmével — ezzel börtorkom a febr. 9-án tartott táncvizsgálomról tudósítani. — Mielőtt részletekbe bocsátkoztam illendőnek vétem megemlíteni, hogy az eddigi adakozókön kívül meg Busch Emanuel bécsi nagykereskedő ur, 20 fr. és Rosenberg Károly bécsi bankár ur 13 frtal voltak hegyesek iskoláinkról megemlékezni. A táncvizsgálomra, mint előre látható volt, fényes válogatott társaság gyűlt össze, mely kised falunk s vidékünk előkelőiből állott. A vizgalm 9 órákor vette kezdetét, s a terem zsúfolásig volt telve, úgy hogy a tánczkedvelő fiatalag szűkebb korlátok közzé szorolni kényzerült. Fényes hölgy korszori volt jelen, melyek közül legiákbáb kitétek P. G., S. J., és V. J. kisasszonyok. — Polytonos derűtlenségben és kedélyes hangulatban folyt le a vizgalm a tartott kivilágos virádtig. A bál jövedelme levonva a kiadásokat, 170 frt. o. é. Végül kötelességünknek tartjuk megemlíteni s köszönetünket kifejezni a rendező bizottságnak, mely Dr. Schwarcz, J. Wilhelm s Kohn Sam. urakkal állott, kik nekünk ezen élvezetes estét szerék.

VERITAS.

Bellához, febr. 11. 1870.

Sajnálva kell az embernek bevallania, hogy vidékünk oly árva, oly elhagyott a fiatalágra nézve, hogy a folyóba 10-én tartott táncvizgalm alig állott 20 nőből hegy számitva a korosabbakat is, s kevésből több férfiből, — az igaz, hogy sokakat a delutáni roz idő, másokat pedig a Murán való ájtóvetet ügy szolván, lehetetlené tartott vissza, úgy annyira, hogy csak is a helybeliek és nagyon kevés idegen jelenheik meg.

Mi a tánczrendet illeti, mindjárt az első négyest kevés tánczos miatt át kellett ugorni, míg az ezt megelőző tánczos csak is a jelenvotó izraelita fiatalag által tánczoltattak, meg végre megk ezúttal valamennyien a tánczolásit, ekkor a mulatság éjfélig nagyon jól folyt mit leginkább Steinbeck József né asszonyag — nyájias, leereszkedő ügy azivel fusztelen társalgás és helyes táncza által idézett elő, úgy, hogy melán és büszkén nevezhetjük ki belányáinknak. Ezenkívül a figyelmet leginkább kiérdemelték Simon Károlina és Tóth Ilka kisasszonyok, izléses öltözékük, udvarias és művelt társalgásuk nem kevésbé csinosagok által.

A zenészek kik mindnyájan Murkovits János helybeli tanító ur növendékei a vidékünk rend lakosai mind a furó midő pedig a vonó műszerokon szép jártasagot tanúsítottak.

A mulatság reggeli 2 óráig tartott a midőn mindnyájan, a vendéglistát kivéve, meglegedotetten ozzolni kezdtek.

GYÁSZLOVÁR.

TÁRCZA.

Kut a sivatagon.

Hol a sivatag lehajlik
S vége véget még sem ér
A láthatárnak vonalán
Hol a nap pirosan kél:

All egy kut csendes vizében
Egy titok szunyog alatt
S a nagy pálmák néma árnyával
Órák mint a sirt a haat.

Egy vad rabló mezzó járva
Mint jöle pihenő tér
Két szemében lótt és dacz van,
Ajka káromlat igé.

És a mit fejt lehajlja
Frögyverre csendeszen
Jé nehéz álom szemőre
Sz egy angyal-megjelen.

Bépe szil ágat tart kezében
És legyesszi hőmököt
Odn bérlet a rálidőző
És így kezd el dalát:

„Régem régen menekltem
Kérem mint a kénalapa,
Mint védő páncél a kőléte
Vot szorítva magamra.

És a fűt megmondánkat
Okos szavamat mentél,
Hogy az havér éi kövessé,
És a kényért ügyél.

„Ellankadtan, elikkadtan
A forrásos értének.
Üdvözölte felbuzogtak
Ezer gyöngyben a vízek.

„És a pálmák meghajlva,
Rejtőmösen zégni kezd.
Térleire leborulva,
A ki megérthető est.

„Itt pihentek, ajkuk enyhült
A forrásnak gyöngyén
S pár csapp mint rózsán a harmat
Vot a gyermek ajkán.

„S tovább mentek, elvonultak
Rejtőkeze színtelén,
Nyomakban arany fényelt
A nagy homok fellegén.

„Áldott legyen itt e pálmák
S áldott e kut-gyöngyén,
Mely egykor a szent esztőlnek
Megnyitotta kintét.”

Igy végül a Seraph s okkor
A harangja ébredett,
Nem volt csak egy bárány felhő,
Mely felette lehegett.

„Oh ne áldjad itt e forrást
Szól és terle hullt legott,
És no áld-e fát mely nékik
Enyhült árnyat adott.

„Meg van e hely ugya-áldva,
S állott a fűt. Tótt,
És ez áldás ezredlen hű
Egy bántást megérthető.”

MÁJTHÉNYI FLÓRA.

Lafitte Chamans lovag,

elbeszélés

Rusa Kálmántól.

(Folytatás.)

Bizodalmas közeledéssel foglaltak helyet, egy mobos szikla darabon.

— Bájós hölgy, — szólalt meg Alfons, cirejtve parancsoló hangját, — a véletlen, — vagy az én lovagiatlanságom, — a mint vesztétek, összehozott bannunket, és meglehet hogy ez első találkozás, egyuttal utolsó is leend. E bizonytalanságban, midőlt vakmerő tettemért bocsánatát kérném, engedje meg tudnom nevet, hogy a tvórlón is legyen valami talizmánom, a mi megvéd a harcban, vigasztal a békében, és fényes kaput nyit álomlétásainknak.

A leány szerelomosen pillantott fol a selyem ornyók alól, mint harinas láthatáron kelő nap aranyzó sugara.

— Madgor Livia, — fololt, alig hallhatólag.

— Livia! Livia! — Oh had halljam még e szót, e zongatos nevet, mely kiéred koromtól fogva lelkomhoz forrott, szomorú-ümlöküvel. — Nekem is volt egy kis leány testvérom, azt is Livianak hívták, sáppadt halavány volt szegény, de szemei fekete, ragyogók, beszélni sem tudott míg a kis ártatlan, csak dűdögött érthetetlen hangokat, és én azokot oly jó zónon el szoktam hallgatni, Alfons arca mind inkább elborult, a mint szavait végte.

A fájdalmas szavak átjárták Liviat, és két könyvespott idéztek szomjore.

— S hova lett testvére? kérdő részvétellel.

A komor ifju szólni akart, de csak hamar keserűen rázta fejét.

— Nem, nem. Hagyjuk eltomtve lenni a multat, a hegedő sebet felszakgatja az, és fájdalom okoz. Az élet ugys tele van vívissal, minck keresztök azokat meg magunk is.

A lehaglott leány nem merte többé kérdezni. Elállva nézte előtte a kopár földet. A belélt hallgatagságot távolabbi, — majd közelebbi — kiáltások szakították meg.

Livia özsönyszerileg ugrott fel, úgy tetszett neki mintha az é nevet kiabálnák. Hirtelen a merengő lovaghoz fordult.

— És az ön neve?

— Hová akar menni ily gyorsan, — kérdő inkább mint folott Alfons, miattal a leány opedő arcára bámult.

Livia, Livia, — hallgatott most már nom valami távol.

— Hallja, engem keresnek, nemem kell, bizonyl apám lett rosszal.

De Alfons nom akarta hallani. Utána nyult, átkaolta karcos derekát, és oda vont nagyamellé.

— Kiváncsi-ün arról, miként hívnak engem?

— Igem. De kérem bocsásson, mindjárt itt lépnek bannunket.

Do az nom bocsátotta ol mig.

— És nom fogja elfelejteni boba?
— Sola! Sola!

Heti szemle.

Február 18-án 1870.

(Bf.) Porosz-Szlávia az urjuzsoktat meg-
merik, kiszabadulniok ezintre s a sulyt össze-
hasonlítják. — Erekeujvárot katona garizdál-
kodók éjfel köb polgárt leglyukoltak. — Szana
Tamas szerkesztésével „Szeppiradalmi Közöny”
megjelentése van kiáltásba helyezve. — A piros
bankotok egy ideig még beváltják a pénz-
ügyigazgatóságok székhelyen. — Pozsonyban
a választási törvényben kitett „egység” alatt
nők is értendőnek jelentették ki. Pécsen pu-
dik az inkolasszékba választási joggal a nőtanít-
ók is felruházottak. — Bém az obrára eddig
8400 ft gyulrt szesz. — Horváth Boldizsár ma-
kacs torokbajban szenved. — Tatán ópen két
annyi a nőkézma mint a férfiaké! — Hir szer-
int Gorvra közlekedési miniser lesz, helyébe
B. Dánfi Albert emlegetik. — A munkácsvári
fegyhatár honvédelmiaként a rendtele a kor-
mány. — A hercegségráms édes anyja 87 éven
korában Székesfehérvárról meghalt e hó 11-én.
— Grécában ez év őszén nemzetközi gazdasági
szállítási rendetűk. — Bécsben pedig 1873-
ban világgiallítás lesz a Prater terten; az összes
költség 6 millió frta számitatik. — A hazabocsá-
tandó katonák előbb megvizsgáltatnak nicea-
ragalyos betegűknek s csak kigyógyulások ese-
ben bocsátatnak haza. — Lónyay 20—24
millióny sorjegy kölcsön létrehozásán fáradoz-
zik; mely őszeg Budapest építésére fordítatnak.
— A gömbök próbat mák folynak. — Az ország-
gyűlési napló szerkesztését Gregus Agost visz-
szaléptévol Nagy Iván veszi át.

Hírek.

— A zalkány-zágrábi vasutvonalon
f. évi febr. 10-től fogva a 3 és 4 számú vegyes
vonatok a IV waggonszállyban is szállítanak
utasokat mérőfélőnkint 20 krjával.
— Somogy megye bizottmányi köz-
gyűlésén Jónker Gusztáv és Papp Sándor es-
zköttek választattak.
— Feldehelenk vetünk k Sümeghy
Ferenchez egyetlen fia Kálmán a napokban
torokbajban meghalt. A szépbetétű ifju Sopron-
ban volt nevelőintézetben, honnan a melyen
sajtót edes anye előzse a atya mellé temette.
Valóban nagy lelki erő kell a nemes bölgynek
hogy egy év alatt szerzett férjét a egyetlen fát
átemetni bírja. Vigaasztalok a hozzászab s
nemes örösre érdemea jó anyát, de ily csapások
mellett lehetetlen azt még is kísértatni.
— Ezen a yer 31 éreáittünk; hogy a
febr. 12-én megtartott táncvirágban a rosz-
idő miatt közép száma vendégkoszon jelen-
meg; a rendezők mindent elkövettek, hogy a
bál díszesen a minden igényt kielégítőleg léte-
sítsenek. A reggeli 6 óráig tartott táncvirágban
táncrendezőül Lakatos Sándor hívatott
meg, ki e nemboni szakképzettségű és ügyes
által tetszést aratott. A terem csinosítása Mogy
Sándor vendégül ur dícséretre váltik. Bálki-
rlyátot nem nevezettünk, mert mindannyi
holgy az volt. Az egyszerű, de izléses díszek
csak emelték bájos szépségűket. —
— A délzalai takarékpénztár 400 rész-
nyére első nap, 19-én délig már 600-on felül
jelenlteknek.
— Bún a Samu nagykanizsai tanító ur
a „Korona” vendégtárogában működő Neu-
szarhá & Comp előadását személyes meggyőzö-

dás után következőleg írja le: Föllépett va-
lami számára borotvált hosszú száju ember és
valamint hangcsálót elő „fád” módon. Aztán
Neumann ur jött, és leggalbba a mi a komikust
illeti némileg kárpótolat. De nem sokáig tartott,
mugint az előbbi föllépett és valami „s kopt”
jo nit „n kopt” ezimi csapások dal kezdett, mit
előg undorral hallottam. A dal pedig azon be-
tejezése koronázta, melyben elbeszéli, mint
egykor egy loány szeretőjét a merőre követi és
ez egy puazt kérve tőle. Eleinte azt megugadni
látzott; miután pedig egy gabna földhöz vezetle,
végre engedett, és a mi azután következett,
mert „s kopt jo nit n kopt!” — A nép egyrú-
sz természetesen tapsolt, nevetett és azt hall-
ván vérem arczomba szökdeltem nem tudva, kin
boszonkodom inkább: ily tömegem vagy ily
komédiánson. Meggyugyulatosom egy-két jobb
ízlelési közönség által foglalt asztal mellől sziszé-
gést is hallottam, mit aztán erőmből támogat-
tam. — Igen is, valóban elpirultam, mert fiatal
leányok, sőt iskola gyermekek is nagy részben
voltak a hallgatók közt, meg pedig edes atyjok
vagy anyjok őrző (?) vezetése alatt. Akkor ille-
delmet, erkölcsi tanítson a tanító az iskolában!
akkor panaszkodnak ily szűk gyermekkor ross-
kerölése fölött! csodálkozom, mikor ezek más
olyanokról tudnak, a mikről ők még sok éve-
ben sem álmodtak! — Ti szűlők, kik gyer-
meiket neveléséről így gondoskodtat ezentel ne
panaszokdjatok ezeknek romlottóság végett, ha-
nem magatokban, gondolatjainaságokban keres-
setek ennek okát! — En pedig — tanultam
tájdalommal bizonyitva láttam, hogy a ház-
szokor egy pillanat alatt rosz, a mit az iskola
ezek alatt gondos kézzel épít; de e mellett két
régi meggyőződéssem nyert tápot, hogy t. i. a
helyes népnevelést időközönkénti népszorúri
nevelésűt igyven előadók a szűlők és általában
a ovezési barátjai számára, valamint népirodal-
munk és népdalaink nemesítése és szaporitása
által elősegíteni kell.
— Lakatos Károly urtól következő
korzord felhívást vetttük: Tudva van a vadá-
szat kedvelő t. közönség előtt, hogy február hó
8-dikától kezdve minden nagy és kis rött s szor-
mes vadra (ragadozkon kívül) a vadászati meg-
szedni a vadászati törvényeink szigoroman tiltják
ezen ideányentuli vadászaton, dacára mind ezek-
nek némely helyen még most is vadászatok
rendeznek és az illetők a lövött vadakat kocsi-
szám a piacron árulják. Legközelebb volt
alkalma a nagy kanizsai közönségnek a piaczan
egész kocsi nyulat szemlélhetni; s a vevők kap-
ván az olosban megvezrezték peccaszen cze-
halként nyelik-veszik a vadat, de nem gondolják
meg, hogy a most lött nyul büszs és izetlen, s
az egészégre kártekonyan hat. Fölkerjék tehát
a városi kapitányagot, sziveskedjék hetivás-
kor alkalmával a piac helyiségre néhány hajrud
kiküldeni és az ott talándó vadakat elkobor-
ván, az illető árusokat vadászati törvényeink
értelmében szigoroman megbüntetni.
— A szentlőrinczi, szigetvári és da-
rányi vasútvárdai állomások a magánytávira-
tok kezelésére felhatalmaztatnak.
— Komolyan felhívjuk a nagykanizsai
posta t. hivatalnokait, hogy mind az egyszerű
mind a vevőnyes, különösen a pénz leveleket
a címzettnek kézbesítsék. Kellentelenségük
vannak azon eseményekkel, hogy a lapunknak
szóló pénz levelek a szinte N.-Kanizsán megje-

leő „Somogy” kiadó hivatalába adatkak, s
vizont. Lapjaink rendetlenül járnak, leveleink
a kávéház asztalokról hozzak meg. Ily ren-
delenség okozta a rosszul kézbesített levelek
mialint bírói törvényes intézkedése vétetik igénybe.
Alkalmilag meggyőztük, hogy a nem jól cím-
zett levelek tartassanak inkább vissza s felbon-
tassuk az iteni lapok szűköségei körzöb-
tével bármelyik postahivatalnok előtt törzénjük
meg, s így a kollomtelon s gyauaitó kifakadá-
soknak eleje vétetik, mint ezt a „Somogy” rú-
széről Vöney Lajos ur személyes közbejöttével
legközelebb tapasztaltuk.
— Szt. Gotthárd szomszédságában
levő istvánfalvi lakos Hodics János, ki fenyes
madarak fogdolásáról volt ismeretes, a mult
bét egyik napján madarász-gunyhója mellett
öszse egyre halvatalátatott. Az orvosi vizsgálat
folytán kiderült, hogy az előbb agyonlövettet
és azután let megégetve. Ezen borzasztó oryil-
kosság elkövetésének gyanujával a már letar-
tózottat Doncesse István szabadságos katoná,
és ezrel szerelmi viszonyban levő Hodics Jánosné
— a meglyilkoltak neje — vannak terhelve,
és a mint a megindított vizsgálatból már követ-
keztetni lehet, valószínűleg rajjuk is fog bizo-
nyulni.
— A Sényi család nagygyonmi kasté-
lyában folyó hó 12-én egy szabaleány a vigyá-
talanságnak áldozata lett. Ugyan is reggel a
szobában gyertyát gyújtván, a könyvelmiben
a hajított és még éggő gyufadarabot egy nyilt
edényben volt borszeszbe utalata dobni, mi azon-
nal lobbot vetett; — a megijedt nő, midőn azt
elakarta oltani, szeszekedésben ruhájára öntött
néhány éggő seppet, melynek következtében
ő is meggyuladvan futának eredt és segítségért
kiabált, de mire a segítség megérkezett már
akkor egészen össze égett, — azon nap estéli 6
óra tájban meg is halt.
— Curiosum. A z. közönségnek tisztelettel
tudomásul utaluk, hogy mindentéle női- és férfi
ruhanemű készítésére a legjobb minták szorint,
és azoknak megrendelésére a legpontosabb és
leggyorsabb kiszolgáltatás mellett — elfogad
és bökösült Nagy Kanizsán felő templom tér
Theodorovits ház 10-ik szám. Mennyasszonyi s
magyar mágnashoz című boltba az alóli.
Kegey pártfogásukba ajánlja magát Hegedus
István és fia, szabóságai rajz-tanító, szabómester.
Nők szabi tanításra fogadtatnak.
— Pigmond Ferenchez tevékony s a
köznyeg terén oly lankad hadanbuzgalompul-
gártarunkat a pénzügyministerium Losoncra
nevezte ki sőtárnokká s így körünköl elváro-
zik, mit sajnálunk ugyan, de vizsgálat bennünket
azon tudat, hogy hazánk minden részében szű-
szeg van mind több igy-buzgalmas férfiakra.
— Csak a tornán, f. hó 15-én a megyei
tanfelügyelőséghez Tallian Ede megy. iskolajate-
nacos ur által intézett távürgöny szerint, a
pölgári iskola megalapítottát. Est remeltük a
váltás is Csakortanya derék polgáraitól.
— Hulyreigazítás. Mult lapunk tan-
gyi rovatában közzölt jegyzőkönyvből tőve-
désből kimaradt Muraközöl: Basnicus Tamás,
Horváth János és Szinkó Liberius tanító
urak neve.
— A perlaki fiatalaság febr. 24-én
a perlaki casino helyiségében rátkürt tánc-
szokorú rendez, melynek a tiszta jövedelem a
Pesten felállítandó honvédrökantak menháza

alaptőkéje nevelésére fordítatik. Bulgári díj egy
személyre 1 frt. Ohajjuk, hogy min-látogtató-
tábl legyen s a vidék hasznias érzéde közönsé-
gét bizon hisszük, miszerint a nemes szől
mind sikeres elmozdítására kielőhetőleg
hatni fognak.
— Ugyancsak febr. 24-én a csurgói
uradalmi fiatalaság szigetvári szomszék közre-
működésével játékonczélú fényes táncvirág-
mat rendez. Felhívjuk a közönség figyelmét a
mindl számosabb megjelenésre.
— Mint halljuk Sopronmegyében egy
medvetánczoztató s neje a dörmögő táncos ki-
sérétében haladván az országton a medve
szájbronzca vélelőnül lepattan, s felébredvén
benne a szabadulás vágya; s egyuttal hozat
álva a szonvedett kintásokért, két utitársára
rohant a oket összeletpérvén, megoldotta a kerekét;
hasznó eset fordult elő állítólag Veszprém-
megyében is, hol azonban a tulajdonos vasmeg-
yeiben is felmentar tekintélyt a medve ellenében,
de ez megzatladván az uton szemkötő jöv két
asszonyt tépett össze. Valóban helyesen csele-
kednek a kormány, ha a medvetánczoztatást, s
a vele való kóborlást beállítják, s így a feantjel-
zett sajnos eseteknek elejét vónák.
— Vízrendvay István és családja
szomorodott szívvel jelentik forrón szerett
edest atyjoknak Vízrendvay Józsefnek élete 60-
dik évében, négy hete sulyos betegség követ-
keztében történt, gyászos kimulatt. Kült tete-
mei folyó évi febr. hó 18-án délután 3 óra-
kor a nagykanizsai sírkertbe tetették két nyu-
galomra. Aldás lobgjen a szeretett atya
hamvain!
— A zalaegegerségi közös iskolai
osztályokkon az 1869/70 tanév 1-ös felében a
nyilvános vizsgálatok a következő roanden tar-
tatnak meg. Fikualm február hó 21-én délelőtt
a 6-ik délután az 5-dik osztályban. Február 22-
én délelőtt a 4-ik, délután a 3-ik osztályban.
Február 23-án a 2-ik, délután az 1-ös osztály-
ban. Február 24-én reggel az 1-ös párhuzamos
osztályban. Február 24-én délután a 3-ik leány-
osztályban. Február 25-én reggel a II-ik délu-
tán az 1-ös leányosztályban. Minden szűlő és
érdekel tanügybarát meghivatik.
— Dr. Hérics János a közös iskolának
egyik leguagyobb bajnokja, ki a tanügy oltárára
nem több áldozatot nyújtott, a zalaegegerségi
közösiskola vizsgálatainak megállapítása alkalmá-
val f. hó 17-én a vizsgálaton magukat legkitün-
tebb tanulók közti kiosztás végett. — Kemény-
jűk, hogy e nemes példát tőbben is követendik
— A kanizsai dalárdá által febr. 26-
kán rendezendó hangverseny érdekes műsor-
szattal szereztezték, utánna bál lesz: a tiszta
jövdelem a honvédtombház javára szentelveten
ajánjuk méltó pártfogásba s mindl számos
megjelentésre hívjuk fel a közönséget.
— A szombathelyi megyei Püspök
egy kath. óppgyűlésen a közös iskolák ellen
határozottan kikelt.
— Sopronban a tornászokat ezereu fe-
lül gyakorolják a növendék ifjuság köröböl.

Hirdetmény.

Az osztrák-magyar keletázsiai expedi-
cionak China és Japánban léte alkalmával
Shanghaiában osztrák-magyar áruminták-
ból

— Igérje meg lelkiismeretelő.
— Igérem.
— Ugy isten vele szép Livia, nem tartó-
zom tovább, de jól meggyőztem én, hogy
1800-ik évi márt. 2-án Esmenard Alfons me-
galkal a francia lovastiszttel a helyen
találkozott.
— Esmenard Alfons. — Rébege a szabada
szonvedett leány, ki alig tudott lábán állani, az
ifju forró ölésebe annyira lába hozta mindon
tagját.
— Megálljon meg egy szóra. Holnap
ilyenkor itt leszek az erdő szelben, ha becselni
ohajt yelem, a legnyagyobb ügy alatt megtalál.
Livia nem tudott válaszolni, hangja el-
hadt, csak bodros kis fejével intett istenhöz-
dót, mikor a lovag fektetőjére felszigetelt, az-
tán elvártatott a kereső hangok irányában.
Esmenard mondulatlan a helyzetben, mohó
tekintettel kísérte, meg elem takarék előle a
longbosodó bokrok, és csak akkor sietett un-
alomból kapálódás lovához, midőn a másiknak
dühöreggett elgyelte a rengeteg.
Hancem jött merre térjen? — A nyílán,
melyen idáig tartott, alig észrevehető, de a
mennnyire kihívható is, tomérdek agokra szakad-
ol, a valódi érvényi kitárlalni, a helyelyt ismeret-
lessel nem lehet. Talán a szürke jobban tudja
mint én, eszmélkedett magában, és rá vette
magát, neki orozott azt, jövezése szorint.
A gyűlő állat nem tövezette őt az utat.
A mint a nap bucsuzni szállt és bevonta a tájat
szérvés szűnyegével, az erdőből ki vité a
szűk, mire pedig a legközelebbi falu est há-

rang szavát, az elhagyott avar felet asztéríté
a-sellő, már a tőborban is voltak.
A fogadást álló tisztek, — alkonyastkor —
már aggódni kezdtek Alfonsnak hosszas elma-
radása miatt, azt gondolták talán elbódult az
ismeretlen vidéken, és nem fogja tájékozni
tudni magát. Embereket küldöttek utána,
még maguk egy tiszti sátor előtt, leterített
pakrócsokra heveredtek.
— Jó estét, — szólalt meg közelükben
Esmenard főhadnagy.
Az ismeretes hangokra felugráltak.
— Hol voltál? — Látta ő? — Baszáltd-
vele? — Elért-e a szürke? és több ily kérdé-
sel támadák meg.
— Várjátok meg egymást, hias egyszerű
nyainak nem felelhetik kiálított közbé.
A kiáltásnak lett sikere, mindannyian el-
hallgattak, és lelétek a szót a marjus ajkairól.
— Nohát ha tudni akarjátok, elmondom,
hogyan szedtet rá az az őrdögös leány.
— Halljuk!
— Az erdőig annyira meghagyta magát
köszelteni, hogy kétségem sem lehetett többé,
menekülhetéséről, a tisznyoloz ezert frankot
még szobemben képeletem. De mikor már beca-
alt maga után az erdőbe, mintha kísérelték volna.
alatta a jövat, úgy röpült előre és hagyott el
mezzse. En egyszerűenlembem nem tudtam vissza-
vonulni, a mennnyire lehetett követtem: Imbét
be várt vagy tő őnyire, ismét elhagyott, és es
gy ment-folytonosan, a szürkeről szakadt a
tűjek, futása lassudott, még az a mák, az a
faketo, mindig jobban ugrott, tánczolt, hencse-
gével boszontrai látzott az is. Egyszerre

elált azám, szemem, a mint egy izben lekaptam
az őrdögös nőről tekintetemet, és egy fokete
kborból várat láttam előttem, minden ablak
nélkül. De ez még mind semmi, hanem mikor
kifordult egyik mohos fal, — mint sarkain a
kifordult egyik mohos fal, — mint sarkain a
kapu — és a nyitott rajzen bevágtatott leány
után visszament helyére, majdnem kőbálvány-
nyá változott.
— Ah! Oh! kiáltoztak fel a hallgatók,
csudálkozásukban.
— Az bizon, ugy volt, — folytató legki-
sebb g anus arckifejezés nélkül. — Ott ha-
gyott a faképnél szépen, és még hozzá bonu oly
issonyatos nevetés támadott, hogy szerettem
volna a föld alá sulyedni.
Esmenard marjus igon jó rögtönöz volt,
a valótlannak árnyékata nélkül tudott hazudni.
— No to ugyan megjártad, — mondá a
kis hadnagy, nevetve.
— Meg ám, de legjobban akkor, mikor
haza akartam jönni, nem tudtam hol vagyok.
Jobbra is erdő, balra is erdő, elől is erdő, hátul
is erdő, merre mennek hogy el ne tévedjek,
aszorocásra a szürke okosabb volt nálamál, az
esépen ide vezetett, s most itt vagyok.
— Átkozott fészkelők lehetnek ezeknek a
magyaroknak, ki gondolus fel ilyesmit felőlük,
— jegyző meg a potrosos kapitány.
— Ki állod-e még a harmadik próbat is,
— vető oda egy szűllött főhadnagy, ki szinte
felültött, és léste a három oszerfrankot.
— Állja ki a... Mit is mondok, bolond
többé nem teszem magam. Itt a fogadái ésem,

vigyéltek, csosztokot rajta, — viláslora Alfons
és eléjük dobtá tőmötöt péna tárczáját.
— Nemde igazam volt? dicsekedett a kis
hadnagy, büszkén.
— Tied a dicseőség. Azonban sük jó éjsza-
kát, előradt és tőrdőit testem nyugalomra vá-
gyik, — mondá Esmenard, bádgyalan, és tet-
tetett Justaággal lépegetett sátor felé.
Ejfdl is emult már, Alfons még mindig
forgolódott helyén, nem tudott elaludni. Fogta
köpenyét és kiment a sátor elé, egy kard mellé
leült, hozzá vetette hátát, és bale nézett a teli
holdba, mi ugy függött a láthatár felett mint
óriási iszó koszorú. Valjon mit gondolhattott ek-
kor? — Talán ábránd volt csupán, talán vágy,
talán szerelem, mi az elmerülő ifju gondolat-
nak fonálát vezette, vagy csak a léhas egy-
szert phantasia, melyet a nyughatatlan idek
szorított oda, és ki tudni átlátni. — A tál-
volban egy csillag lehallat-asz-égről, fényes vonalt
szonot maga után hőkör le esett. Alfons akarat-
lanul utána nézett a szép égi titneménynek.
és nagyott sóhajtott a mint az alanyesett,
Valjon mit érezhetett akkor?
A csendes félgőn ántuánat szellő egyszer-
usak eluanyasztá a karó mellett, a kemény
földön. A mint elem ért a kényelmes sátor puha
fekélyén, ahol eljutott a szabad természet tég
templomának-függedlye alatt, és meglyibb-
lélti szeméi előtt, ábránd világlának tündé-
nyororsága.
(Folyt. következők.)

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombat,
egész a gyakran máskül vagy két íven.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatala:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán külfára:
Egész évre: - 6 ft. - kr.
Fél évre: - 3 " -
Érvegyedre: - 1 " 50 "

Hirdetések

A hat házhöz postai úton 1-ánál 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Helyegül minden egyes beiktatásért 30 kr.
A "Nyit tőren"
egy peit kor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsa: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEIBLER, M.
Ócsa, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt. és Basel.
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipsea. Beru.
Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bácsban: OPPELIK

Egy pár szó a birkasózásról.

Baranyamegyé természeti s földrajzi helyzeténél fogva gazdagon van fölkelte a természet minden adományával, és talán ez az oka, hogy anyi rossz gazdálkodási szokással találkozunk benne; ez lehet tán az oka, hogy a magán legeltetést, sokkal inkább divik, mint másutt. — A magán legeltetést pedig egy pár birkaért szereti népünk leginkább úgy. Ezt önnan következtetem, hogy alig van fát Báránfában, különösen alsó vidékén, a sokacs és német falvakban, hogy 25—50 juhót és alig ház; hól 2—3 db. birkát ne látna az ember. De még nagyobb gazdaságokban is a birkaenyésztés egyik — majd nem fő — gazdasági ágat képez. És sokszor miért? Vannak helyek, hol csupán a trágya kedvéért! El kell mosolyodni a practicus gazdának, azt hallván, hogy „csak a trágya kedvéért tenyésztik a juhót.” Pedig ugy van! Újjal tudnék rámutatni arra a pusztára, hol 3000 juh csak a trágyát hozza tisztá haszonul!

Hogy ez honnét van? gondolhatja az olvasó, hogy részint és legfőképpen a felszegazdasági rendszertől, részint a juhok természeti sajátosságuk és részint a juh tenyésztés czél szerűlen kezeléséből származik. — A jó gazdának van elég trágyája, ha marha trágyából nem, van fa levél, van a delélfőkn öntözés által megrodhatd polyvából — de a káros juh trágyára nem szorul soha. — A juhok természeti sajátosságairól avatottabb tollak egész köteteket írtak; valamint a juh-tenyésztés czél szerű kezeléséről is. En csak ez utóbbinak egyik kiváló részéről akarok néhány szót mondani.

Az a kiváló rész pedig: a szóás. Juh tenyésztő gazdáinknál általános bevett szokás az, hogy a birkákat hetenkint egyszer és pedig szombat este meg szokták sózni. Ez nagyon rossz szokás! És elkerülhetetlen szükséges nemcsak a juh egészségének fontartása szempontjából ez állatfajnál, de általában minden kérődző állatnál a szóást naponkint a kalm a z n i, mit előre haladott gazdaságoknál tapasztalni pl, a híres szászországi Lüttschenaui birkaszatban. E helyen — ugyanis volt eset, hogy 10 év alatt nem halt el egyetlen egy juh sem! De hát miért? mert ledölték!

Nem oly neveléses dolog ám ez, mint sokan képzelik! Az még szarancsa, ha nem csak a bőrével számol be a birka és gazda, hanem a hús árval is. Legalább veszett kórháznak a nyele! De hát hányszor történik az, hogy mi nálunk, hogy nem is lehet megoltni, így csak a hóre kerül rovis alá. És mind az a rendszeres szóásban találja nyitját! Lüttschenauban 1 font korpát s 1 font sót használunk, cipókka dagasztják, megoltnak, mint a kenyeret. Az ily cipókat aztán kosarakba teszik és az odályakban úgy fúgesszük föl, hogy a birkák folytonosan nyelhetjék, ami egészségre igen jó hatással van, és amint az imént említettük: eléggé bebizonyított dolog; — de természet-

tes is, mert a juh a söt mohón nem kaphatja, és így nincs a hasmenés veszélyének kitéve, azután a gazda is biztosítva van, hogy az ilyen sós cipókat még elsem lophatják, mert nem használhatják másra.

Azt említettük, miszerint jó, ha a juhok előtt folytonosan sós van, de azért ki tudjuk mutatni azt is, hogy nem kell több e mindennapi szóásra, mint a hetenkint egyszeri szóásra, sőt a korpa miatt kevesebbre.

Általában az ily dolgomál azt tartom én, hogy valamint nem lehet egyszeri evés által egész hétre jólalkni, ugy nem elégséges az, hogy a juhok egyszer egy héten szóas- sanak csak. — A mindennapi czél szerű hasznos és gazdaságos szóás pedig csak az említett módon érhető el.

LAD . . . .

A személy-kereseti adó

nyében.

Lmgyiz, febr. 16. 1870.

Mínthogy a folyó 1870-ik évi személy-kereseti adó összeírás küszöbön áll, nem lesz tán fölösleges ha az eddigi gyakorlat tárgyában néhány megjegyzést teszok.

A személy-kereseti adó összeírására használt eddigi táblás összeírások helytelen volta felől bárki is meggyőződhetik; mert az 1-50 osztály alá tartozó egyének közt a házas szellérel egyrovatban jövén egyforma adó vétettek reá, holott azt tagadni nem lehet, mikép a házbért nem fizető könnyebben lerója adóját, mint az, kinek az adót és bért napi bérével megfizetni kellett; ugyanezen rovat 2-ik felosztásában a segédek és segéddolgozók értetnek és iratnak össze; de nincs kitéve az, mikép csak az iparosoknál lévő segédek és segéddolgozók, így következtetve ha egy gazdának nejein kívül több 16 éven fölül családtagja van p. o. fia, léánya vagy vele egy kenyéren élő testvérei ezek valódi segédmunkások, a rovat értelmé szerint ezek sorozandók az iparos legényekkel mint segéddolgozók az 1-ső rovat 2-ik vonalzata közé.

Mínthogy azonban az eddig teljesített személy-kereseti adó összeírások szerint a kisebb földmivelők és segéddolgozók rovatába vétettek az ily egyének nohá bár azok a nekik szánt előirat szerint saját háztartást nem vittek; mert a családfővel egykenyéren voltak és ha most ezek egyszerűen ezen rovatból elvonatnak és az 1-ső osztályhoz soroztatnak, ugy a személy-kereseti adó általán nevezetes unpadást idézne elő, ezen a lényeges bajon pedig a méltányosság hitára közt akként lehetne segítni, ha a kisebb földmivelők rovatá alatt a II-ik osztály első vonalzata szerint kimutatott általán akként osztatnék be, mikép a kisebb földmivelők, kik alatt csakis a volt urbéres osztály érthető, a birtokához képest soroztatnék, p. o. az 1/2 telkes ugy mint a kereskedők 1-ső; a 1/2 telkes a 2-ik és így tovább

az egész helyes a IV. rovatba; mert azt ugy hiszem, hogy a fizető képességi arány itt is a birtokhoz aránylag van, mert a jövedelem is akként folyik a tulajdonos hasznára, ezen rovatba soroztatnának a 40 holdon aluli nem volt urbéres birtokosok is birtokuk arányához képest, az azon felüli birtokosok azonban a nekik szánt III. osztály rovataiba birtokuk kiterjedéséhez képest vétetnének fel.

Ezen észrevételeim közlésével tartoztam, azért, mert több helyütt tapasztaltam, mikép az 1/2 telkes a föld — ház és személy-kereseti adóba többet fizet, mint a 1/2 telkes, és igen sokszor az adóbeszedéssel megbízott közegek, e miatt tetemes kellemetlenségnek kitéve van, holott a külön osztályozás a segédmunkásoknak az illető rovatokba elhelyezése lesz csak képes a bajon legkönnyebben segíthetni.

KOVÁCS JÁNOS,

jegyző.

Népszámlálási eredmény.

Nagy-Kanizsán 5434 férfi és 5674 nő, összesen 11,128 egyed lakván, kor szerint következőleg alakulnak:

1 éves van	207 férfi,	181 nő.
2	135	127
3	160	144
4	128	114
5	113	132
6	139	141
7	121	106
8	147	122
9	105	105
10	126	141
11	105	108
12	120	153
13	139	113
14	134	113
15	101	112
16	101	129
17	86	98
18	100	129
19	81	104
20	100	169
21	61	95
22	71	138
23	63	74
24	67	100
25	92	152
26	91	121
27	65	83
28	103	116
29	92	65
30	127	152
31	95	87
32	104	87
33	89	81
34	85	86
35	82	108
36	113	103
37	92	75
38	74	76
39	45	40
40	137	142
41	81	63
42	72	77
43	53	38
44	54	45
45	71	102
46	82	64
47	40	27

48 éves van	55 férfi,	60 nő.
49	40	19
50	98	108
51	55	49
52	36	44
53	29	27
54	28	33
55	40	37
56	34	27
57	24	17
58	25	21
59	29	20
60	57	60
61	37	30
62	19	15
63	14	12
64	18	13
65	21	25
66	19	7
67	12	11
68	19	13
69	5	6
70	24	22
71	14	6
72	7	8
73	5	6
74	3	4
75	9	9
76	6	4
77	4	2
78	3	1
79	2	2
80	3	6
81	3	8
82	1	1
83	2	4
84	1	1
85	1	1
86	1	2
87	1	1
88	1	1
89	1	1
90	1	1
91	1	1
92	1	1
93	1	1
94	1	1
95	1	1
96	1	1
97	1	1
98	1	1
99	1	1

Tanügy.

Zala-Egereseg, Febr. 15. 1870.

Megyéink mindenki által örömmel és méltán üdvözölt tanfelügyelője Bója-Gergely ó nagysága alig 6 hó óta folytatja hivatalos működését, már is dicsőreált lehet megemlékezni azon sikerrel, melylyel tanügyünket nemcsak lendítette, hanem a legelőbb helyült — küzdve minden nehézség és akadálylyal — a legfényesebb virágzásba is hozta. — Mindenütt osztályok és tanitók szaporítottanak, tanitói fizetések törvényerősen emelotnek, rozanti lakoházak a czélunk teljesen megfelfelé terv szerint általakittatnak, sőt több helyen már építetnek is. — Számolunk község, hol a tanügyezelőt csak ötödik keréknek tekintetett, most a legzenetebb ügyeként emeli föl azt minden tárgyon; mert ó nagysága a népnevelés mezején évtizedeket át szerzett tapasztalataival nem mint egyszerű parancsoló hanem mint édes hályak fiának korszerű szellemi kiképzésétől szívón hordó apa áll elő, osztja felvilágosításait, dicséret a népek szívében a közoktatási törvény iránti kelte tiszteletet és melegen ajánlja a tanügy közörségi borozását. — Mindezek fényes sikerét örömmel tapasztaljuk! Forduljunk meg csak megóyunk bármely vidéken, nem politizál, hanem a tanügyvel földönleg érdeklődés foglalkozó magyar népre találunk. — Concoursa gyanánt tűnik föl minden!

Megyónk már csaknem a közönségek 50-dik számát közelíti meg. Egyik a másikkal versenyben igyekszik, mi a nevelés emelése és a virágzásra nem valami jelentéktelen.

Legnagyobb emeli ezt Tanfelügyelő ur gykori iskolatitkosztól által, mely alkalmaikkor meg a tanítói stábia szavaival teendőnek mind szorgalmas és lelkiismeretes elvégzésére ösztönzi, addig a tanulókat jutalmi tárgyak kiosztogatása — a jelkésítő szavai által szorgalmas tanulásra serkenti.

Ily tapintatos eljárásért mindenki ajkára fölkészintett rebeg.

Zala-Egyszerűnek öpen f. 6. 8-ka esett azon nagy napul, melyben közös tanodáit 8 nagysága már másodikban szerencsétlőt látogatásvál.

Azon örömről, melylyel a tanítók és tanoncok egész völje elárasztottat, szólni képtelen vagyok.

Iakolinkban tapasztalt megelégedéséről elég tiszta tanúságot tesz a következő hivatalos levél, melyet npos. Dója Gergely ur a Z.-Egerzegei tanítótiszthoz intézett és melynek szives közlésére tisztelőteljesen kérem a tek. szerkesztőset.

„A korségi elemi iskolák t. cz. tanítói testületének.

Z.-Egerzegeen.

„Folyó 8-án szerencsém volt az egerzegei iskolák hivatalosan meglátogatni; örömmel tapasztaltam, hogy a tanulóknak legújabb tanmódozat használatát mellett az előadott tantárgyakban igen szép, igen dícséretes előmenetelt tettek. — Kiválóan megleggett az I. osztály előhaladásán, hol a gyenge kis tanuló nagy része alig négy hónapja oktatása után értelmesen beszél, olvas, ír, számol.

Általában az osztályok figyelmeztetése a tanulóknak bízalmat adó magatartása, a figyelem és a versenyre való vágy, az élénk, értelmes felelet, a szorgalom becsülete, az illemes magaviselet azt tanúsítják, hogy igen helyes a bándás mód és jó az iskolai szellem.

Fogadják tehát a tisztelt tanítói testület reált elismerésként és a hazai nagypontosság napnevelés érdekében tanúsított eredményes buzgalmaért és a tökély felé küzdő önmunkászárgatt legfőbb közönségemet.

„Nemesnek felfogni, de méltányolni is tudom a tanítói állás nehezét, szellemi és anyagi ostromait és azért szíven mélytől üdvözlöm és tisztelem szeretettel hazánk mindazon néptanítóit, kik az általuk választás korszámban a haladás zárlata alatt túrva és nélkülözve, egyedül az öntudat melegezésében és a tanítványok átérték elismerésben találva és keresve eldönt jutalmat, küzdenek a kitűzött magasra, mely nem egyéb, mint a nevelés felvirágztatása, az értelem fejlesztése, az értelem nevelése, a hasznos ismeretek terjesztése, a nepleknek egéről a szárazos homály elűzése és mind ezek által az erkölcsi és anyagi jobbító előmozdítása, Magyarország nagygyá, erőssé, boldoggá tétele.

„Viszontérve az iskolai állapotokra. Öszintén, nyíltan ki kell jelentenem azt is, hogy mit a leánynevelés és képzés oly nagy horderevvel bír: legyen szives a tanítótisztelet és az összes egerzegei leányiskolákban is a tantervet úgy módosítani, hogy a III-ik osztályban az 5-ik és 6-ik évi tanfolyamra előirt tantárgyak rendszeresen taníttassanak.

„Mert ezen osztály mostani tanrendszere legkevésbé sem felel meg üdös feladatának. Ha a 3-ik osztályban, mint jelenleg legfőbbbikben mindazon tantárgyak sikeresen előadnák, melyek a 6-évi tanfolyam alatt az 5-ik és 6-ik osztály számára előírva: érdeket, vonzást nyer az egerzegei leányiskola is és a tanulóknak leánytanulók oly képzést nyerne, milyent a törvény és a korszellem jogosan igényelnek.

„Ajánlom végre, hogy a felsőbb osztálybeli tanulóknak a fogalmazásban, a polgári ügyiratok szerkesztésében, a gondolatok szabatos, helyes írásbeli kifejezésében ezentúl is a lehető legnagyobb gond és fáradsággal gyakoroltassanak. A tanterv keresztülvitelé által lesz teljes a siker, melyért önként iránt halálra fog tartozni a város, sőt az egész hazra. Elő lesz mozdítva az iskola iránt oly szükséges részvét, amelyre csak a tanítói tekintély és a tanítói osztály közönsége szerint egy szebb jövő hajtsa nem sokára áldás közt fog felderülni. 17000 tanító unjaja esekel a Mindenhon trónja előtt ezen boldogító hajnalért, melyet meglátva és is boldog leztek.

„Egyébként” stb. atb.

Mián tanfelügyelő ur Ö nagyságának azon, roánk nézve fölötté désen eső elismerésért hálás köszönetünk — és örömlünket nyilvánítandók, egyttal kérjük, engedje reményünk, hogy előttünk mindenkor érdemletes és kedves látogatásával bennünk ezentúl is mind egyakkorban szorgalmat.

Mi lelkesen fogadja önző vagyunk igráit, hogy ezután kétszeres erővel fogunk odatörkedni; miszerint tanoncaink szellemi előhaladásával nagygyódnak még több örömet és megelégedést szerzhessünk.

SZÉLIG FERENCZ,
5-ik oszt. tan. és isk. szeki tag.

Heti szemle.

Február 18-án 1870.

— Mohácsen igazmondó-egylet alakult. — Bismarck gróf Galicziában birtokot vett. — Nagy-Váradon a városn kívül az ut szelén egy pusztasir van, melyben azon longyelekedés porlik, ki 1849-ben egész ezredével a honvédekhez at akart lépni, de kitűdődván az oroszok által, agyonlőtetett. — Zichy Antal lesz valószínűleg a nemzetü színház intendánsa. — Rubinstein visszalép a virtuositás teréről a magyarába vonul. — Temesvár az Esterházy képtar megvétele esetében reá 4 ezer forintot ajánlott fel. — Pesten a munkások nagybuzerú mozgalmát tartanak. — Zivkovic septemvir Ukovárt képviselővé választák. — Országos zene-akadémia eszméjét Csengery Antal a színházi enquetében megpendítvén, általában vizsgálra lult. — Pesten vasházakat építő társulat alakult. — Rómában a zsinat alatt eddig 5 pápák halt meg. — Tordán egy 6 tagból álló család szöngözött következtében meghalt. — A budai rendőrbiztos római alakú u kardok kapnak. — Az orsz. magyar gazdasági egyesület elnöke Lónyay Gábor, alelnök Komzmes és Hajós József lettek. — A nagy varadi tükörképzőár nyeregyetből 10 ezer forintot adott jótékony cseleked. — A zultán cete ellen összekülvési merénylőt fűdözöttet fel. — Angliában a nouthumberlandi grófság egyik kisebb

városában egy ember él, kinek 38 élő gyermeke van; 3-szor nősült. — A Mt-Cenis utat a hómalak egészen botomították. — Sz. Pétervárott egy hekedves orvostanulónak éhen halt meg; segélygyűlöttük az orosz kormány kiemléstelen felosztása. — Dr. Oroszhegyi Józsa tevékeny journalist, a forradalom után törökhoi gyakorló orvos o hó 19-én meghalt a budai ridas fürdőben; a minisiterelőkséig 60 főt utalványozott temetésére. — Louisianában „lusták club”-ja ezimű társulat alakult. Nálunk társulás nélkül is létezik. — A bécsi szedők is atrikeolnak. Általában szedőkalkál állítása határozottak el. — Zárgrádváros bevétele meghalulja kiadásait. — Párisban a Sz.-Louis gymnasia növendékei közül 180 odnhagyta az iskolát, mivel a házabályokat szigorúknak találták; tehát a tanulóknak is atrikeolnak! — Lónyay Menyhárt hírszerint — gróf méltóságra emeltetik. — A királyi pár Budán van. — Trefort Agoston neje meghalt. — Jokai Mor febr. 20-án volt 45 éves, mely napon lapjainak belmunkáira 2 nagy ivből álló albummal tisztelték meg; a strike miatt maguk az írók szedték ki a verset.

H i r e k.

— A honvédek menházára általam kiosztott 25 gyujtó iv közül már ezen napokban néhány visszaküldetett, és minthogy ezen iveket együttesen, — számbavétele után küldhetem fel az illető helyre, addig is kivánon az illetőket meggyujtotat és pedig:

- 1) Guttman S. H. személyesen adott 50 főt.
  - 2) A nagykanizsai polgári-egylet, Plichta biztos a általán 83 főt 30 fr.
  - 3) Dervarics Kálmán ur Lendváról 2 főt. Ugyanauz ivre Kiss Béla Lendváról 46 ft 20.
  - 4) Kiss Károly ur Keszthely város örmesternek ivre 20 főt 60 fr.
  - 5) Piszot. Devics plebános ur Tarányból 33 ft.
  - 6) Szegedy L. szolgabíró Letenyéről 22 ft 50.
  - 7) Wachtel járás-örmester Sz.-Gróthról 21.4 ft.
  - 8) Szabó Kálmán járás örmester 62 főt 20 fr.
- Összesen 341 főt 20 fr.

TÁRCSA.

Temetőben ...

Temetőben találkoztam
Legelőbőr te veled.
Sötét látó boris el
Néled halvány képelet.

Szemében a fájdalomnak
Ea et könyöje vala,
Ugy nézél ki mint a menynek
Tízszázold bus angyalja.

As a könyv, a az az érzet
Ugy nézél ki az érzet,
Hogy téged látok bennem,
Vigasztalom se lehet.

Es, — oh es volt életomban
A legédab pillanata;
Pedig olyan fájdalom volt,
Sívem majd hogy megszakít...

Mintha most is mindig látán
Szemében a könyvet,
E a gyászfátyol, a mely halvány
Árszod körül lebegett.

Oh az a gyás akkor én rám
Épp úgy illett vón mint te rád:
Te gyászold jó testvérem,
Ea — szívemnek nyugalmát.

NAGY LAJOS.

Lafite Chamans lovag,

— elbeszélés —
Rusa Kálmántól.

(Folytatás.)

II.

Két tűzközött.

Livia csakugyan jól sejtette, mikor azt mondá a francia tisztnek: apja lehet rosszul, azért hívják hazra. Madger Williamnak jobb félt a szél megütötte.

Elkérült arczal, becsült szemekkel, agyában találta már azt hazárkezelt leánya; szólni sem tudott, mindenki bizonyosnak hitte halálát. De az ösvenesit ember nem akart még meghalni; rajta tette meg nem volt befejezve, mi a sínya díthés köd, a záradéktól nem szabad neki elmaradni, — képzelt tehetetlen nyomorúságában, és ez a hiedelem feltámasztá hylottáiból. A két foltok arczáról lassankint elváltak, — szemek szelid fényre visszatért, csak jobb kezét hál meg, azt pedig nélkülözheti az, ki a szelid minden aron megvárakolna, ha lehetne.

As írás, a látás, a fátás megcsúnt, Wil ur már sem lát, alig lehet rajta észrevenni nyavalyát, csak messze egy kisné ördögét még. Most is épp egy keresi a magányt, úgy kerül

leányát, mint előbb, a mivel a könnyelmű gyermek legkevésbé sem törődik, hisz soha sem érzett apja iránt valami rokon vonalmat, mit érdekelne tehát út annak az embernek a sorsa, a kit nem szeret, a kinek csak a kénytelenség csatlója, a természet törvényei szerint.

Livia ment újra kalandja után. A szép francia tisztet sohogy sem tudta kivenni fejből, bármilyen zokkoltat keresett is magának, a tárgyához tapadt érzelme visszavitte őt oda, honnét előtáni kívánt. Bent járt a forrás medrében, még nem tudta, mi van a lábai alatt.

Máson a rondes időben ott volt az erdőszél legnagyobb völgye alatt, semmikép sem tudott elmaradni, a kifejelet szerelem oda vontá őt, mint delejes vas a lecsapott villámot.

Alfons már várt reá egyedül.

— Köszönöm szép Livia, hogy eljött, szólni meg örömtelt arczal, míg eleje sietett és megcsókolt patyolat finom kezét.

Az pedig engedte kezét megcsókolni a szép lovnak és lesegíttetni magát a lórl. De azt olem rejthette, a mi elárulta a találkozás behatását, elnem takarhatta kigyuladt arczát és lázas tekintetét.

— Vágytam önnel még találkozni, susogó érzelmetljesen.

Esmernard magán kívül azt, a mint az igazult arczot látta, és susogó szavakat hallgatta. Az öntudatlanság vakmerő tévé. Mintha kezzeit láthatlan karok feszíték, — terjedtek ki, mintha ismét összevonnák azok — szorította magához Liviát.

A leány némán hajtotta le forró homlokát az ifju keblére. Szíve vert, dobogott a szoros ölelés alatt.

— Livia!

— Alfons!

Többet nem tudtak szólni, az is csak úgy szűkött le a remegő ajkáról; de annál többet beszéltek az egymáshoz ért keblek, a szökek a titkos néma jelkell, melyeket a szerelem tűzőn keresztül röpült lelkek ismerhetnek.

— Az ölekezés véghetetlennek látszott. Egyik sem akart kibontakozni a szenvedély nyomasztása alól, egyik sem mert zavartat keresni érzelmeinek kifejezésére, mindegyik a másikétől várta kezdeményezést, a így, lassankint becsútt vett a nap a vén földtől, és homályba merült az idő.

Végre-még is erőt vett magán a tiszt. Hogy a férfiak természetü elzöttöb, azt be is bizonyította.

— Szép hölgy, kedves Liviám! szíven dobog, vérem forr, fejem szédül, tudja-mi ez? szűkött a keftő az álmopies caodot.

A leány fejét ránta, azajá jelentve ki, hogy nem tudja.

— Az a szerelem, — folytató azaz, visszanyerve nyugodt hangját. Igen Livia, én szeretlek téged, isten és emberek előtt nem tagadhatom, és ha tudnám, hogy te nem szeresz, lemondanék az életől, örökre. — (Oh szólni!) — mondja, hogy azerszt! megosztod velem az életet, nyugton bár az mézet, vagy mérget titokteljes poharából! és én labáidhoz borulva csókolkolom azt a part, melyet te tapodsz.

— Szeretlek, és megosztok veled mindent, — felelt remegve a leány.

— Aldjon meg az ég szavaidért! kiáltott fel a marquis, a térdre hullott a nő lábai előtt.

A megpróbáltatás hehez pererei voltak ezek, a tapasztalatlan Liviának, de keresztül jutott azokon is. Kezdtél lelke beleszokni az ismeretlen érzelnek esodás változásaiban, mind inkább tisztultak előtte az élet viszonyai, és midőn magához tért, akkor már nem a gyermek volt, hanem egy megírt szűz, egy átzelemült leány. — A túrdóli ifjut gyöngéden megfogta, és a földrl földelni kényserítette.

— Térdelni csak a rabzolgák szoktak, és nem a nemes ifjak. — mondá esdesen.

— S honnan tudod te azt, földre hullott angyalja az ének?!

— Nem tudom, csak érzem, érzelmeim pedig nem szoktak csalni. De most elkell valóunk edes Alfonsom, az est csillag fenn ragyog már, távozásra int.

— Éa holnap?

Livia a tálolba mutatott piczi ujjaiával.

— Látod azt a vörös fődélü épületet?

— Látom.

— Annak a háta mögött van egy nagy kert egészen össekötve az erdővel. A kert kertitése nem nagy, könnyen átélphetasz rajta. Ha ezen az oldalon jutsz be, mindjárt találás egy növényedék hársát, és alatta padot, ott találkozunk, — Mikor?

— Ha a lég szárnyasai elűtek, ott leszek.

Esmernard helybeugyóling bőlíntött fejével, hanem mintha még várt volna valamire, le nem vette — a beszedés kis ajkáról — sóvárgó tekintetét.

— Isten áldjon meg addig is Alfons, nekem sietnem kell. Amint mondá egyet lépett is előre. De az ifju visszatartotta.

— Hit csak így akaraz elhagyni, életom mindene, ilyen hidegen, — szölt a nehezitása hangján.

Livia rá-bámult, nem értette a szökezdő szavakat.

Annaz oly közel hajolt hozzá, hogy megérintő arczát, údo lóheltete.

— Egy becsületök kérek még tőled, zálogát megosztott szerelmünknek.

Némán forrtak össze az ajkuk, a ocsantant a legnemesobb érzés, — a szerelem — csakja.

Elprúlt mind a kettő, mintha vétket követte volna el. Livia meg körül is nézett, ha nem látja-e valaki. Aztán néman szorított a kezét s elváltak.

Egyik nyugotnak, a másik keletnek. A kibírent paripák találmán röpültek bázza felé...

Minden este találkoztak ifjaink a kitűzött helyen és pedig oly ovatosan, hogy sem a kastélyban, — sem a táborban észre nem vették. — Madger William rig szökevényes szökött lenni, mikor leánya távozott, a családok meg nem merték figyelemmel kísérni urjukat lépteit, féltek a villogó szemek parancsoló tüzetől. Hanem Alfonsom annál nehezebben lehetett elhagyni a táborn és vissza jutni oda. Harcias idő volt, a kémjáratok szűkecségek voltak, azok között él és vissza csuszni nem tartozott a könnyűségnek köd. No de a gazdag marquis még is csak ségített magán, s mindig megjelent a rondes időben.

Ez így ment egy hétig; — ekkor a tábor parancsot kapott elhúzódni keletnek, hogy csatlakozhassék egy másik nagyobb sereggel, a hadi fordulat szükségessé tévé azt.

Az ifju tiszt erre nem is gondolt, annyira belealadott szerelmi viszonyába, miszerint az is feledni kezdte, hogy a legelső csatába szépen leheteltek; azért mikor ez a hír fűlelte ment, nem akarta elhárítani. Nagyobb megnyugtató végett pajtásai felkérésére indult, azok valamelyikének csak kell bővebb tudomása lenni, ha van valami a dologban, — ezen gondolatok között lépett be egyik tiszt a táborba. — Ott voltak többen a tisztok közül, épen a másnap hajnalra odébbvönulárol táncoskörtak. Alfons, — a vakmerő bátor katona — megregetve hagyta ott őket, és zavarodtan tántorodott be sátorába.

A találkozás ideje nem csak itt volt, hanem el is mult már, sietni kellett. Esmernard nem törődve sem a tábori parancsal, sem a borus fellegekkel, melyek a láthatáron fenyegetőg mutakoztak, felvettette magát a kis szűrkőre, és neki rohant a hideg éjszakai szélnek. — Mikor a helyszínről ért, sőt volt mindenfelé. A csorba hold fekete fűlhök alá temetkezett, alig lehetett megkülönböztetni egymástól a tárgyakat, csak a kastély alsó osztályának egyik ablakából vödött ki a felgyujtott lámpa halvány fénye. Sietve ugrott le a tájékos lórl és ment egyenesen a kertiségnek. Alépre a földös magasságu sövényt, lábai valami puha s mozgó tárgyval jöttek érintkezésbe, a mi épen nem honosított a föld talajhoz, hanem valami olyan rendkívülséggel, a milyentől borzadály fut át az ember tagján.

Huh mi ez? kiáltá Alfons és bovatette magát a korbte.

(Folyt. következik.)

A szőlők m. kir. dobánybélváltó hivatalánál f. évi ápril hó 1-től egész augusztus hó végéig lejárt újszakbau egy hivatali ház fog építtetni, melyre következők között vannak előírások, és pedig:

a) kőműves munkákra	1139	30
b) anyagokra	367	32
c) ács munkákra	1259	96
d) szőlőművelésre	293	80
e) astatlos munkákra anyaggal együtt	179	86
f) lakatos	136	—
g) mázoló	210	—
h) fazekas	85	16

Összesen 4366 frt 75 kr.

Ezen építkezés átvétele és kivétel szabályai árlejtési tárgyalt fog tartatni, és evégre szabályosítottan írásbeli ajánlatok, szabályokhoz képestével folyó 1870. évi mártius hó tizenegyedikén déli tizenkét óráig a szőlők m. kir. dobánybélváltó hivatalnál fogtak átvetetni.

A tizenötödik ajánlati rendezéséig és az építési terv és költségvetés, valamint az építkezési feltevések reggeli és délutáni hivatalos órákban, a tárgyalásra kitűzött fontabb napig, a nevezett hivatalnál megtekinthetők.

Buda, 1870. február 6-án. **A m. kir. pénzügyministeriumtól.**

Altalános
ajándékok
urak és hölgyek számára.

Ezen új ércből (u. n. új aranyból) készült ékszer nélkülözhetőt tesz a valódi ékszerrel, mivel ez új gyártmány mind azin, mind alak tekintetében vetelkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy nevezetesen: sem került s azért sokkal gyakoribban megszerzhető mindenki a legújabbat és legdivatosabbat, mert a valódi ékszernek a négyes értéke csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanúság, hogy valódi ékszer csak helyely-közzel, míg ez új gyártmány éppen tömegben készíthető, azért saját érdekében az mindenkinél, hogy más értékes dolgokba is ne pedig aranyékszerekbe fektesse zét.

- Legújabb ékszer. Egy pár fűgő 60 80 kr., 1 ft. Fűgő esztébe foglalva 1,50, 2 ft.
- As új órák napjár medallion - alakban. Óra-écszékkel esztébe foglalva. Ezen napjár ugy van készíthető napjár, keltet, hónapot pontosan jelez és órák háza használható: 5 kr. finom 25 valodi aranyból 45 kr.
- Legújabb gyémánt ékszer. Még a szeptember is megkezdődött a fűgő, arany sáljal ellátva. Az utolsó gyémántok a legfinomabb ban készíthető helyekristályból vannak készíthető, a melyek éleik titán soha sem vesztik el, más drága kő is ismerhetetlenül vannak utánozva. — Mellék 1, 5, 6 ft. — Egy pár fűgő 4 5 6 ft. — Készlet-gomb 2 50, 3 60 kr., 1 ft. — Egy mellő urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft. — Uraknak és asszonyoknak aranyból 1 20, 1 50, 2 3 ft. — Keresztek és asszonyok nyakkal, 2, 3, 4 ft.
- Szűz ékszer. Pécs-écszék készíthető, igen tartós, órág, lava és bíval-esztébe. — Egy mellő 20 30 40 50 kr., 1 ft. — pár fűgő 25, 35, 50 80 kr., 1 ft. — Keresztek 30 40 50 kr., 1 ft. — Nyak-écszék 30 40 50 kr., 1 ft. — Órákara 20 30 40 50 kr., 1 ft. — Incsomb dróva 4 ft. — Egy pár készlet-gomb 15, 20, 30, 40 kr. — Egy écszék 20 40 60 80 kr. — Órákék illatozó ékszer. Iud négyesből, mely természetesen illatú szelíd megártja és legújabb divat szerint van faragva. Ez ékszer fölművelhetetlen díszes és illata miatt szépséget kedvelt. Ha helyly elkeseredő a terembe lép, a teremből hánny percz múlva betelküll állat. — Egy mellő 80, 1 20, 1 50. — Egy fűgő 80, 1 20, 1 50. — 1 karpercz 40 60 80, 1 50. — Nyak-écszék 60 80, 1 50, 2 50. — Órálcz 1 40.

- Egész készlet, mell-écszék és fűgők 80 kr., 1 50, 1 90, legfinomabb készíthető 2 ft., 2 50, 3 ft., 4 ft., 5 forint.
- Karperczek finom dróva 60, 80 kr., 1 ft. — legfinomabb 1 20, 2 30, 3 ft.
- Nyak-écszék, dróva 60, 80, 1 20, 1 50 kr., 1 ft.
- Medallionok, finom 20 kr., 20, 60 kr. — finomabbak 80 kr., 1 ft., 1 50.
- Tűz-sálk új aranyból 80 kr., 1 40, 2 3 ft.
- Cyfrák különböző utánozott écszékkel dróva 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr., 1 ft.
- Legújabb fény-óra-láncok (ovid) 50, 80 kr., 1 ft., 1 50.
- Legújabb nyakláncok 80 kr., finom vélelőzei forma 1 ft., 1 50.
- Úr mellék 20, 40, 50, 60 kr.
- Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr.
- Készlet-gombok párja 20, 30, 40, 50 80 kr.
- Gallérgombok 5, 10 kr.
- Egész készlet mell- és készlet-gombokból, legújabb kivétel 30, 80 kr., 1 ft., 1 50.
- Egy kőeg óra-écszék, nagyon csinos összeállítás 60, 80 kr., 1 ft.
- Valodi arany gyűrűk kővelkel 1 50, 2 ft., 2 50.
- 13 lator esztébe láncok tőzben aranyozva, rövid 3 50, 4 ft.
- 13 lator hosszú nyakláncok 4 50, 7 forint.
- 13 lator esztébe medallionok tőzben aranyozva és odzre 2 50 és 3 ft.
- A legdivatosabb aczél-écszék finom csiszolt esztébe 1500 ft. aczél-écszékéből készíthetők. — Egy mell-écszék 60 80 90 kr., 1 ft. — Egy mellék esztébe foglalva 1 50, 2, 8 ft.

Üzlet:
TRAUGOTT FEITEL
(Nro. 4.) Bécs, Kärntnering Nro 2. (257—12.10)
a Drasche-házal átellenben.

Az emberiség jölete
előmozdítására szolgálnak a már 100 év óta a földgömb minden részén ismert Redlinger-labdacsok. 159,045 bizonyítvány, orvosi tekintélyek és magányzók részéről elég tanúságot adnak arról, hogy ezen labdacok hatása csakugyan felmulhatlan.

Redlinger-labdacsok

hatásai és ajánlatai: Ezen labdacok hatása elvarázsol és tisztító gyógyezerekből vannak összeállítva. A főhatást az altest bevezetése gyakorolják, a központi hatást az agyvezeték tisztításáig, az agy altesti áramlását, megkeményedését győzik. — Mellék- és titóhatás az, hogy az érvényes és órákvetéllőműködés, az épit és vért tisztítják. Ezenlétve 100 éves tapasztalás alapján a legújabb esztékben újfenn harca az épit-labdacsok. 10 Épit, tisztítóhatást, karos hatást nyeltek bajtán 20 évig tartó, nehéz kemény, zavaros és nehezen emészthető étkek után, melyek által felváltva és hágyrészt Kólik és hasznos hatást keltek ezek kényes Hypochondria, obstructio, flatulencia és háza háza az utóéletmód által keltek. — 4) Nehezebb és a tüdő szerkezetét 5) Szégyesével ha ez a keményedést vagy majabb által okoztatott 6) Vágy, veszt, megmánya elbűltől-ágyantatott. 7) Hasznos kőszeg ellen 8) Gyógyos és azok nyulnak, medve ellen, 9) Gyógyos kőszeg ellen 10) Gyógyos mellbetegségeken és pedig 11) Gyógyos szorongás, elvárásos, 12) Gyógyos fejfény, szélénél ellen, ha ezek orvosi feltevést állatában veszik. 13) Gyógyos kőszeg ellen és a megfogott medve-mesztérek, különösen oly épitésűek, kik illó-étmódot folytatnak. 14) Úr-écszék és járványos betegségeknél esztébe-labdacsok használata ajánlatos, mert az általuk okozott hatás folytán járvány nem ragadhat ott kényes. — 15) Újabb időkben szarvasok levelek az épitésűek, hogy ezen labdacok mint **hasznos óvzer a cholera ellen** bizonyultak be.

Redlinger J. C. Augsburgban.
Az uttrak-magyar állam területére nézve fürkár:

Friedmann A.
Baleiben, Pécs, Praterstrasse 26.
Egy doboz ára használati utasítással 25 kr. 378—1

Elégséges bizonyosság arról, hogy a t. cz. közönség mennyire igénybe veszi az alírott raktárát azon körülmény: hogy a hiv. postai kimutatás szerint 1867-ben: 15,000; 1868-ban 19,800 postai küldeményt küldözött szét vidékre.

Bécsnek legjutányosb bevásárlási kuforrása.

! Az ujkor csudája !

azon kitűző órák, melyek biztosság-iratok mellett elcséhy áron vagy forgalom csinálás végett, ez okon seani el is molarsza azon népszerűsülni tárgyát finom megzereseni.

Minden óráért jutással vállaltatik.

Egy igen szép bronz óra emalozs csimlappal 1 ft 40 kr.; ugyanaz finom csimlappal 1 ft 60 kr.; ugyanaz órával 2 ft 80 kr.; órával 20 kr. drágább; szípen kialakított nagy alku porcelán óra 2 ft 80—3 ft 20 kr.; ugyanaz díszesebb, órával 3 ft 40—4 ft 50 kr.; ugyanaz féselt csimlappal, vagy aranykeretben, vagy svajci faragványos órával 5, 6, 7, 8 ft. Salond-óra kőszegből, órával 2 ft 20 kr.; kőszeggyal 3 ft 20 kr.; nagy 4 ft 50 kr. — Angol utazó óra tokban s órával 6 ft. — Svajci szét óra, 2 évi jutással, csinos legújabbos új-arany lánczal 4 ft 80 kr. — Ezenek kívül mindenféle óra olezon: nap-óra, irányó: 23 karfajájával kapható s megrendelhető csim alati: (378—d.)

Pracht-Bazar des A. Friedmann in Wien Praterstrasse Nr. 26.

Wajdits József
Kis-Kaniszában N.-Kanizsán megjelent és általa minden honai kereskedésben kapható.

Hajllok a szép szót, eziml magyar folk-szóval (szóval) kégy. Ára 1 ft. Ha a fuk, vigadjuk a kőszegességű dükönyt illik kiadása. Ára az 500 lapra terjedő s díszesen kiállított szék-könyv 1 ft 20 kr., 20 aranyozott és aranyozóval 1 ft 80 kr. Demeraz magyar királyszeg földle-írása, titelles adatok nyomán ára 60 kr. Egyházi énekkönyv. 115 egyházi ének-ek tartalmazó, 1000 kőszegű, az csinos arany-meszesével készített könyvecské ára 60 kr. Magyar veltörök, a híres Leopoldand szegényesű 32 szinesű képpel, magyar aláírással, ára 50 kr. Hadtiszorlati 1. Katonai tankönyv ára 80 kr.

Gyógyulása üdült gyomor- és altesti szenvedéseknek és kis gyenge gyermekek erősítése- hivatalosan elismert gyógy- és tápszer használata által.

Hoff János udvari-szállító központi-raktára Bécsben, 11 Kärntnering 11.

Pula nov. 29. 1869. Ön malata-egészségi-élelménye hosszabb idővel fogva gyomorgyengés és altesti bajlalkakban betegeskedés emmel, az első feltevéssel megfogott hatást tett, emellett a legúj küldeményért megkeresem, az ide me lékelt 5 forint. Zeleny János, ca. kir. tengerész hivatalnok. — Orkvenica, szep. 16. 1869. Megkeresem, nekem lehető gyorsan jussat egy csomag malat-kivonat-egészségi szót és malata-cho-kozást küldeni. A malata-élelmény hódan illatozó készítmények iger jó hatást tettek, s azokat mint az emberiségnek igen hasznos készítményeket minden alkalommal ajánlatom. Egyenesen ön-ök fordultak, mert magamat ezen készítmények használatá el len évi akarom. Butkovich Maté, káplán. — Witt-nomoz oct. 26. 1869. Ön gyógyítóg ható malata-kivonat-egészségi-égy gyógy hatás által nekem is rendkívül jó szolgálatot tanúsított. Kaufmann, kir. ezredes Grünherghen

Figyelem! ezetés hamisítás és utánzásra nézve

Minden alku malata-készítményem név-kezőszoval található

Johann Hoff.

Nagy-Kaniszában a valódi csakis F. Rosenberg és J. Wellisch urak kereskedésében kapható.

Arverési hirdetmény.
376—129

Zalamegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóságának 89. sz. alatti végzésével Beke-Vendel újlaki, és Beke-Katánai baka-alki lakos végrehajolnak Beke-Lure-hagyatékra ellen 40 ft 20 kr., s illetéke 80 ft 70 kr., s járulékaik iránti követelések kielégítése végett, Beke-Lure-hagyatékra a baka-alki 310. sz. alatti tjkében A 1. és 6. sorozat alatt felvett s 410 ft. eszt. érczre beszállt ingatlan bíróknak nyilvános árverés útján eladása megrendeltett. Határidővel 1870. évi márczius hó 7-ik, esztébe 1870. évi ápril hó 7-ik napjának delelőtti 9 óráig, helybeli a baka-alki közszéke tisztok ki. — A föltevések a kapornaki jurus-biztosítási hivatalnál megtekinthetők. — Az árverésről eljárák 40 ft. bantegyzéssel általa jelenjenek meg.

Pénzszekrények és varrógépek meglepő olcsó áron.

Főraktár.
Magyar- és Erdélyország részére tüzmentes és betörés-elleni biztos

PÉNZSZEKRENYEKNEK
PÖFFEL OTTO KÁROLY gyárából BÉCSBEN, továbbá

VARRÓ-GÉPEK
a legjobb amerikai gyártmányok szerint alírottal létezik.

NAGY IMRE,
Pesten, Oszágit, Károly-laktanya.

Eladás részlet-fizetés mellett. Oktatás ingyen. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Billigste Einkaufsquelle für Kassen und Nähmaschinen.

Die Hauptniederlage für Ungarn und Siebenbürgen der

feuerfesten und einbruchsichern Kassen
aus der Fabrik des
OTTO CARL PÖFFEL in WIEN,
ferner
NÄHMASCHINEN
der besten amerikanischen Systeme befindet sich bei
EMERICH NAGY,
Post, Landstrasse, Juvallion-Palais.

Verkauf gegen Ratenzahlungen. Unterricht gratis. Aufträge nach den Provinzen promptest effectuirt.

Kos-eladás.
Kéthelyi gróf Hunyady Imre ur tarány-keszi törzsnyúj juhászatában

Tornóc vasút-állomáshoz egy órai távolságra az 1870. febr. 10-től

300 DARAB TENYÉSZ-HÁGÓ-KOS
leendő eladandó. Mellőzve a nyáj-élelmény tulajdonjának kiemelését, szabad legyen csak a lefolyt évre hivatkozni; midőn a magyar Kormány egy törzs-juhnyájának felállítását, elhatározta s szakavatottak által a legújabb ausztriai német és magyarországi juhászatokat megsemmisítvén, végre a szakértők megállapodása nyomán a magyar Kormányi törzs-juhnyáját Gödöllőn a tarányi törzs-nyájából alakította meg.

(374—8.8)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kaniszában.